

UNIVERZITA PARDUBICE
Fakulta ekonomicko-správní

**VÝVOJ A ANALÝZA NEZAMĚSTNANOSTI
REGIONU ORLICKO-ÚSTECKO**

Drahomíra Škobrtalová

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
2009

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav matematiky
Akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Drahomíra ŠKOBRTALOVÁ**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Ekonomika pro kriminalisty**

Název tématu: **Vývoj a analýza nezaměstnanosti regionu Orlicko-ústecko**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Úvod

1. Základní pojmy
2. Analýza vývoje nezaměstnanosti regionu Orlicko-ústecko
3. Komparace vývoje nezaměstnanosti mezi regiony
4. Vyhodnocení dat pomocí vybraných statistických metod

Závěr

Literatura

Rozsah grafických prací: –
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- RUSMICOVÁ, Lada a kol., Makroekonomie základní kurs, 5. vydání, Melandrium, 2002, ISBN 80-86175-24-3
SCHILLER, Bradley, R., Makroekonomie dnes, 1. vydání, Computer Press, Brno, 2004, ISBN 80-251-0169
NĚMEC, Otakar, Lidské zdroje na trhu práce, 1. vydání, Oeconomica Praha, 2002, ISBN 80-245-0350-6
BUCHTOVÁ, Božena, Nezaměstnanost: psychologický, ekonomický, a sociální problém, 1. vydání, Grada Praha, 2002, ISBN 80-247-9006-8
MAREŠ, Petr, Nezaměstnanost jako sociální problém, 3. vydání, Sociologické nakladatelství Praha, 2002, ISBN 80-86429-08-3
KUBANOVÁ, Jana, Statistické metody pro ekonomickou a technickou praxi, 2. vydání, Statis Bratislava, 2004, ISBN 80-85659-37-9

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Pavla Jindrová**
Ústav matematiky

Datum zadání bakalářské práce: **23. května 2008**

Termín odevzdání bakalářské práce: **1. května 2009**



doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.



doc. RNDr. Bohdan Linda, CSc.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 2. září 2008

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 24. 8. 2009

Drahomíra Škobrtalová

Poděkování:

Ráda bych poděkovala vedoucí bakalářské práce Mgr. Pavle Jindrové za vedení a vhodné připomínky a cenné rady při zpracovávání bakalářské práce.

Dále bych chtěla poděkovat zaměstnancům Úřadu práce Ústí nad Orlicí, kteří mi poskytli nezbytná data a informace pro zpracování této práce.

ANOTACE

Bakalářská práce se zaměřuje na analýzu nezaměstnanosti regionu Orlicko-ústecka.

Teoretická část práce popisuje pojem nezaměstnanosti a definuje její druhy. Praktická část práce charakterizuje region Orlicko-ústecka a analyzuje tamější nezaměstnanost.

KLÍČOVÁ SLOVA

Nezaměstnanost, míra nezaměstnanosti, region Orlicko-ústecko, regresní analýza, test rovnoběžnosti přímek

TITLE

The Development and Analysis of Unemployment Region Orlicko-ustecko

ANNOTATION

The Bachelor focuses on analysis of unemployment region of Orlicko-ustecko.

The theoretical part of the bachelor describe conception of unemployment and define its types. The practical part describe region of Orlicko-ustecko and analyses local unemployment through the use of statistical methods.

KEYWORDS

Unemployment, rate of unemployment, region of Orlicko-ustecko, regressive analysis, analysia parallelism of lines

OBSAH:

ÚVOD.....	8
1. Základní pojmy nezaměstnanosti.....	9
1.1. Nezaměstnanost	9
1.2. Typy nezaměstnanosti	10
1.2.1. Frikční nezaměstnanost.....	10
1.2.2. Sezónní nezaměstnanost	11
1.2.3. Cyklická nezaměstnanost.....	11
1.2.4. Strukturální nezaměstnanost.....	12
1.3. Dobrovolná a nedobrovolná nezaměstnanost	13
1.4. Nezaměstnanost jako sociální problém.....	16
2. Region Orlicko-ústecko.....	17
2.1. Geografická poloha	17
2.2. Průmysl a služby	18
2.3. Úřad práce Ústí nad Orlicí.....	19
3. Analýza nezaměstnanosti okresu Ústí nad Orlicí	20
3.1. Rozdělení uchazečů okr. Ústí nad Orlicí.....	22
3.2. Komparace nezaměstnanosti mezi mikroregiony	24
3.3. Největší zaměstnavatelé v jednotlivých mikroregionech	26
3.3.1. Největší zaměstnavatelé mikroregionu Vysokomýtsko.....	26
3.3.2. Největší zaměstnavatelé mikroregionu Choceňsko.....	26
3.3.3. Největší zaměstnavatelé mikroregionu Ústeckoorlicko	27
3.3.4. Největší zaměstnavatelé mikroregionu Českotřebovsko	28
3.3.5. Největší zaměstnavatelé mikroregionu Lanškrounsko	28
3.3.6. Největší zaměstnavatelé mikroregionu Letohradsko.....	29
3.3.7. Největší zaměstnavatelé mikroregionu Žamberecko	29
3.3.8. Největší zaměstnavatelé mikroregionu Jablonsko.....	29
3.3.9. Největší zaměstnavatelé mikroregionu Králicko	29
4. Vyhodnocení dat	30
4.1. Model lineární regrese	30
4.2. Test rovnoběžnosti přímk	38
ZÁVĚR	43
LITERATURA	46
SEZNAM TABULEK.....	47
SEZNAM OBRÁZKŮ.....	47
SEZNAM PŘÍLOH.....	48

ÚVOD

Nezaměstnanost nepředstavuje pouze makroekonomickou veličinu, která slouží odborníkům k provádění analýz a statistik. Nezaměstnanost se dotýká života každého člověka a to ji významně odlišuje od ostatních makroekonomických veličin. Nezaměstnanost ať již přímo či nepřímo sleduje každý člověk, neboť informace o nezaměstnanosti ovlivňují jeho rozhodování o současném či budoucím zaměstnání, o nástupu do nového zaměstnání, případně o setrvání v současném zaměstnání.

Tématem této bakalářské práce je „Vývoj a analýza nezaměstnanosti regionu Orlicko-ústecko“. První, teoretická část práce je věnována základnímu pojmu nezaměstnanosti a jejím typům. Druhá část charakterizuje region Orlicko-ústecko, hodnotí vývoj tamní nezaměstnanosti a popisuje Úřad práce Ústí nad Orlicí. Praktická část bakalářské práce je věnována analýze nezaměstnanosti z hlediska věku uchazečů, délky nezaměstnanosti a jednotlivých mikroregionů okresu Ústí nad Orlicí. V práci je využita metoda lineární regrese a test rovnoběžnosti dvou regresních přímk.

Cílem práce je analýza nezaměstnanosti regionu Orlicko-ústecka a zjištění jejích příčin a důsledků. V práci jsou použity data převážně z roku 2008, která jsem získala z Úřadu práce v Ústí nad Orlicí.

1. ZÁKLADNÍ POJMY NEZAMĚSTNANOSTI

1.1. NEZAMĚSTNANOST

Nezaměstnanost je jednou z makroekonomických veličin, na základě kterých se hodnotí a porovnává hospodaření ekonomických celků. Jelikož je tato veličina důležitá pro hodnocení hospodaření a podle této se odvozuje, zda je hospodaření úspěšné či nikoli, je na tuto veličinu kladen veliký důraz.

Při prvotní úvaze o nezaměstnanosti každého napadne, že nejlepší stav by byl, kdyby žádná nezaměstnanost neexistovala a každý člověk by byl zaměstnán. V hospodářsky úspěšné ekonomice je však jistá míra nezaměstnanosti žádoucí. Pro představu si uveďme následující situace. V situaci, kdy by žádná nezaměstnanost nebyla, používá se pro ni termín plná zaměstnanost, tak by existoval stejný počet pracovních míst jako pracovníků. Pracovníci by pak nebyli nuceni zvyšovat si svou dosavadní kvalifikaci a své dovednosti, jelikož by věděli, že o práci nemohou přijít. Naopak při velmi vysoké nezaměstnanosti jsou lidé nuceni zvyšovat si neustále své znalosti a dovednosti, jelikož jim hrozí, že by mohli o práci přijít a je by na jejich pozici vystřídal kvalifikovanější zaměstnanec.

Určitá míra nezaměstnanosti zvyšuje kvalifikovanost a vzdělanost pracovníků, na druhé straně má však také negativní jev. Tím je nedostatek finančních prostředků nezaměstnaných pro své základní potřeby. Tato skutečnost vyvolává snížení zájmu o produkty a snížení produktivity ekonomiky. Proto se objevují různé názory a často se vedou složité diskuze o tom, jaká nezaměstnanost je ještě přiměřená a jaká je již nežádoucí. V těchto diskusích se většinou porovnávají tzv. míry nezaměstnanosti, což jsou procentuelní vyjádření nezaměstnanosti v daném regionu.

$$\text{Míra nezaměstnanosti (v \%)} \quad u = \frac{U}{(L + U)} \cdot 100$$

U počet nezaměstnaných osob

L počet pracujících osob

(L + U) ... celkový počet pracovních sil

Míra nezaměstnanosti se počítá jako poměr počtu nezaměstnaných osob (U) na celkovému počtu pracovních sil (L+U). [Schiller, 2004]

Do nezaměstnaných osob se přitom započítávají všechny osoby, které jsou nezaměstnané, hledají práci a zároveň jsou schopné do 14-ti dnů do nové práce nastoupit. Dále vedle osob, které započítáváme do pracovních sil rozeznáváme ještě tzv. ekonomicky neaktivní obyvatelstvo, což jsou všechny osoby, které nehledají žádné zaměstnání. Do těchto přiřazujeme děti, studenty, osoby invalidní či dlouhodobě nemocné a starobní důchodce.

1.2. TYPY NEZAMĚSTNANOSTI

Nezaměstnanost se dělí na tyto typy: frikční, cyklickou a strukturální. Porozumět jednotlivým typům nezaměstnanosti je nezbytné pro pochopení příčin vzniku a také pro řešení problémů s nezaměstnaností. Každý typ nezaměstnanosti se totiž řeší jiným způsobem.

1.2.1. FRIKČNÍ NEZAMĚSTNANOST

Frikční nezaměstnaností rozumíme krátkodobou nezaměstnanost u osob, které přecházejí z jednoho pracovního místa na jiné, nebo jež vstupují na trh práce. [Schiller, 2004]

Důvod, proč lidé odešli ze svého předchozího zaměstnání a hledají si jiné, je buď finanční nebo osobní. Jedinci trvá většinou několik dní nebo týdnů než si naleznou nové zaměstnání.

Do frikční nezaměstnanosti řadíme i osoby, které poprvé vstupují na trh práce, což není nikdo jiný než studenti, kteří ukončili studium. Čím více času jedinci věnují hledáním nové práci, tím pravděpodobněji získají lepší pracovní místo.

Frikční nezaměstnanost je žádoucí a znamená běžný obrat pracovních sil na trhu práce, neboť tím, že si lidé najdou nové pracovní místo, ve kterém budou spokojenější, zvýší jejich produktivitu a tím produktivitu celé ekonomiky.

S jistotou nemůže nikdo říci, jaký podíl na nezaměstnanosti představuje frikční nezaměstnanost. Většina ekonomů se však shoduje, že na konto frikční nezaměstnanosti lze přičíst zhruba 2 až 3 procenta existující míry nezaměstnanosti. [Schiller, 2004]

1.2.2. SEZÓNŇÍ NEZAMĚŠTNANOST

Sezónní nezaměstnanost vzniká jako důsledek sezónních změn v nabídce zaměstnání nebo práce.

Určitá nezaměstnanost je prakticky nevyhnutelná, pokud se zabýváme takovými činnostmi jako pěstováním obilí, stavbou domů nebo ježděním na lyže, a to v určitých obdobích roku. Na konci každého takového období či sezony musí tisíce pracovníků hledat novou práci, protože je postihne sezónní nezaměstnanost. [Schiller, 2004]

Sezónní nezaměstnanost je součástí frikční nezaměstnanosti a souvisí s pracovními činnostmi, které jsou ovlivňovány v největší míře střídáním ročních období. Páce jsou prováděny pouze v určité sezóně a v důsledku toho dochází během období ke kolísání nezaměstnanosti.

1.2.3. CYKlickÁ NEZAMĚŠTNANOST

K cyklické nezaměstnanosti dochází tehdy, když prostě na trhu práce není dostatek pracovních míst. Cyklická nezaměstnanost existuje, když počet pracovníků

požadovaných (poptávka) je výrazně menší než počet pracovníků, kteří jsou k dispozici (nabídka). Není to důsledek přechodu mezi jednotlivými pracovními místy (frikční nezaměstnanost) ani neadekvátní kvalifikace osob hledající práci (strukturální nezaměstnanost). Je to důsledek neadekvátní úrovně poptávky po zboží a službách, a tím i po práci (pracovní síle).

Cyklickou nezaměstnanost můžeme přirovnat k nejznámější podobě společenské hry se židlemi, kdy počet židlí v kruhu je vždy menší než počet hráčů. [Schiller, 2004]

Cyklická nezaměstnanost souvisí jak je již z názvu patrné, s hospodářským cyklem. V souvislosti se snížením hospodářského cyklu totiž vzniká nedostatek pracovních míst, což vede ke stavu, kdy je na trhu práce větší počet pracovníků, kteří hledají práci než pracovníků, kteří jsou potřeba. Nezaměstnanost, která je spojená s recesí hospodářského cyklu, bývá označována také jako nezaměstnanost z nedostatečné poptávky. Nedochozí zde k přechodu mezi jednotlivými pracovními místy, ale k neadekvátní úrovni poptávky po zboží a službách.

Cyklická nezaměstnanost se může objevit i tehdy, když ekonomika roste. Mějte na paměti, že pracovní síla se stále zvětšuje, a to díky populačnímu růstu a také díky imigraci. Jestliže mají tito další účastníci pracovní síly najít práci, musí ekonomika růst. Konkrétně: aby se zabránilo vzniku cyklické nezaměstnanosti, musí ekonomika růst alespoň tak rychle jako pracovní síla. Když ekonomický růst nedosahuje této minimální hranice, míra nezaměstnanosti se začne zvyšovat. [Schiller, 2004]

1.2.4. STRUKTURÁLNÍ NEZAMĚSTNANOST

Strukturální nezaměstnanost vzniká tehdy, pokud dochází k nesouladu mezi kvalifikačními požadavky volných pracovních míst a kvalifikací volných pracovních sil na určitém území.

U mnoha osob hledajících práci se může doba mezi jednotlivými pracovními místy protáhnout na celé měsíce nebo dokonce roky, jelikož nemají takovou kvalifikaci, kterou zaměstnavatelé zrovna potřebují. [Schiller, 2004]

Schiller např. uvádí situaci zaměstnanců oceláren. V průběhu 80. let došlo k výraznému zmenšení ocelářského průmyslu, protože spotřebitelé požadovali méně a lehčích aut, protože se zpomalila výstavba dálnic, mostů, budov atd. V rámci tohoto procesu přišlo o práci přes 300 000 dělníků – zaměstnanců oceláren. Většina z nich měla desítky let i déletrvající zkušenosti a dovednosti v daném oboru. Ale po kvalifikaci, kterou si zde vytvořili, již nebyla na trhu poptávka a oni nemohli vykovávat práci na místech, jež byla k dispozici – v počítačovém softwaru, biotechnologiích nebo jiných expandujících odvětvích. Ačkoliv byl na trhu dostatek volných pracovních míst, bývalí zaměstnanci oceláren je nemohli vyplnit. Tito pracovníci se stali obětí strukturální nezaměstnanosti. [Schiller, 2004]

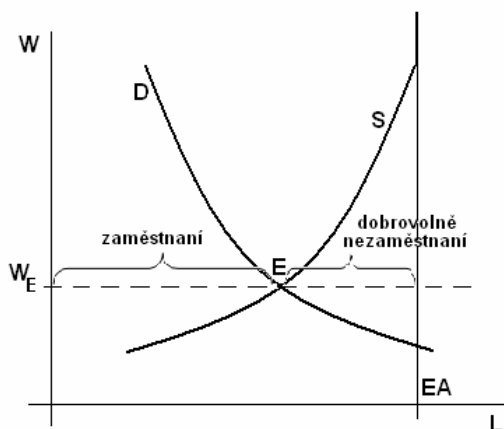
Příčinou strukturální nezaměstnanosti jsou změny technologických postupů v určitých odvětvích, které si žádají přizpůsobení zdrojů. Tyto změny postupů vyžadují ze strany zaměstnanců novou a vyšší kvalifikaci. Zaměstnanec může na tuto nezaměstnanost zareagovat buď rekvalifikací či přestěhováním do míst, kde bude jeho stávající povolání potřebné. Obě řešení však vyžadují určitý čas, po kterou je zaměstnanec nezaměstnaný.

Pokud toto přizpůsobení nezareaguje na změnu v co nejkratší době, nastává dlouhodobě situace, kdy je poptávka po práci nižší než její nabídka.

1.3. DOBROVOLNÁ A NEDOBROVOLNÁ NEZAMĚSTNANOST

Dobrovolná nezaměstnanost znamená, že je upřednostněn volný čas před konáním práce. Dobrovolně nezaměstnaní mohou mít nabídky pracovních příležitostí, ale aktivně hledají jiné, např. lépe placené místo. [Buchtová, 2002]

Dobrovolně nezaměstnaní dávají před zaměstnaním přednost volnému času, studiu nebo jiným činnostem. U dobrovolné nezaměstnanosti je počet nezaměstnaných nižší nebo roven počtu volných pracovních míst.



Obrázek č. 1 - Dobrovolná nezaměstnanost
Zdroj: RUSMICOVÁ, L. a kolektiv, 2002 + vlastní úpravy

W..... cena za práci

L počet zaměstnaných osob

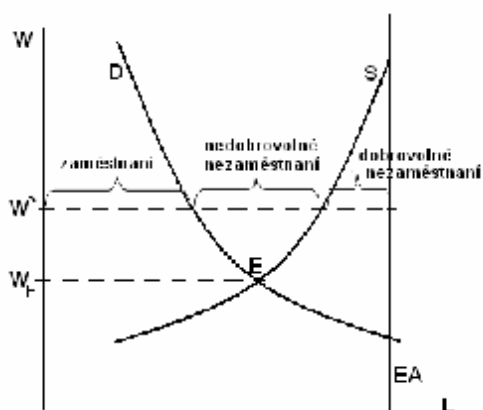
D poptávka po práci

EA ... ekonomicky aktivní obyvatelstvo

S nabídka práce

Graf znázorňuje trh práce, který se nachází ve své rovnováze (E), v místě, kde se poptávka střetá s nabídkou. Za cenu práce W_E je ochotno pracovat dané množství lidí, které odpovídá znázorněné množině zaměstnaných. Ostatní osoby, které také patří k ekonomicky aktivnímu obyvatelstvu neakceptují mzdu o výši W_E či nižší, a proto raději volí cestu nezaměstnanosti.

V opačném případě při nedobrovolné nezaměstnanosti osoba sice akceptuje pracovní podmínky, avšak nemůže nalézt požadované místo. Z čehož vyplývá, že počet volných pracovních míst je menší než počet uchazečů.



Obrázek č. 2 - Nedobrovolná nezaměstnanost
Zdroj: RUSMICOVÁ, L. a kolektiv, 2002 + vlastní úpravy

W cena za práci

L počet zaměstnaných osob

D poptávka po práci

EA hranice lidí, kteří jsou zaměstnatelní

(ekonomicky aktivní obyvatelstvo)

S nabídka práce

Graf nedobrovolné nezaměstnanosti znázorňuje nabídku a poptávku po práci. Trh práce by se nalézal ve své rovnováze, kdyby cena za práci byla rovna W_E . Z grafu nedobrovolné nezaměstnanosti je zřejmé, že se výše ceny za práci zvýšila do hodnoty W (například zvýšením minimální mzdy), toto mělo za následek, že část osob je zaměstnána a část nezaměstnána. Rozdíl ovšem od dobrovolné nezaměstnanosti je v tom, což je z grafu zřejmé, že se nezaměstnaní dělí na dvě skupiny. Jednu skupinu, tzv. nedobrovolně nezaměstnaných, tvoří lidé, kteří by za cenu W byli ochotni pracovat, ale práci nemohou nalézt. Za požadovanou mzdu je totiž nabízeno menší množství práce. Druhá skupina dobrovolně nezaměstnaných ani v této situaci nepřijímají cenu za práci ve výši W , která je pro ně nepřijatelná a i nadále volí raději cestu nezaměstnanosti.

1.4. NEZAMĚSTNANOST JAKO SOCIÁLNÍ PROBLÉM

Práce zaujímá v životě člověka nezastupitelné postavení. Je důležitou podmínkou jeho důstojné existence. Přináší mu nejen materiální prospěch, ale současně mu dává pocit seberealizace a společenské užitečnosti. Vřazuje člověka do řádu sociálních vztahů, uspokojuje jeho potřeby ctížadosti, sebeuplatnění a sebeúcty. [Buchtová, 2002]

Ocitne-li se člověk dlouhodobě bez práce, ztratí nejsilnější pojítka s realitou, zmocní se ho nejistota a strach z budoucnosti, později i pochybnosti o vlastních schopnostech. A tak ztratit práci ve společnosti, kde je placená práce stále ještě spojována s vysokou společenskou i osobní hodnotou a kde je zaměstnání klíčem k životním aspiracím i zdrojem identity a sebeúcty člověka, přináší stresující životní událost. Tento subjektivně stresující zážitek je navíc okolím stále ještě vnímán jako znamení životního selhání jedince. [Buchtová, 2002]

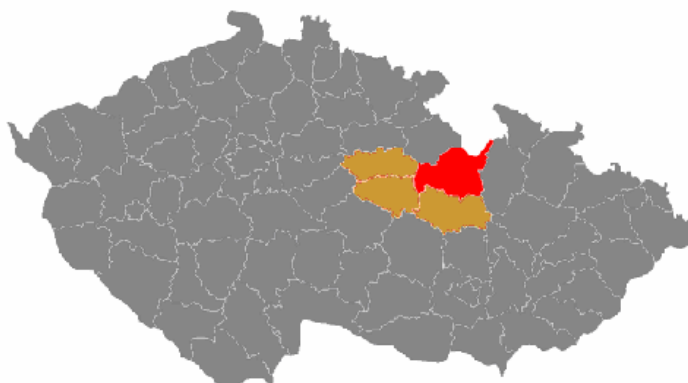
2. REGION ORLICKO-ÚSTECKO

2.1. GEOGRAFICKÁ POLOHA

Region Orlicko-ústecka představuje totožné území, jaké zaujímá okres Ústí nad Orlicí. Celkově se tento region rozprostírá na rozloze 1267 km² v severovýchodní části Pardubického kraje.

V rámci kraje sousedí s okresy Pardubice, Chrudim a Svitavy. Na severozápadě sousedí s královéhradeckým okresem Rychnovem nad Kněžnou a na východě s olomouckým okresem Šumperk. Severní hranicí, kterou tvoří Orlické hory, region sousedí s Polskem.

Počtem obyvatel 139 381 a hustotou 110 osob na km², představuje po okrese Pardubice druhý nejlidnatější okres kraje.



- Pardubický kraj
- okres Ústí nad Orlicí

Obrázek č. 3 - Česká republika – okres Ústí nad Orlicí
zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Okres_Ústí_nad_Orlicí

Celkem je v okrese Ústí nad Orlicí 115 obcí.¹ Vedle okresního města Ústí nad Orlicí se zde nachází ještě další obce, které mají statut města a to jsou: Česká Třebová,

¹ stav k 31.12.2008

Choceň, Vysoké Mýto, Žamberk, Letohrad, Králíky, Lanškroun, Vysoké Mýto, Červená Voda a Jablonné nad Orlicí.

Celý okres je dle místní správy rozdělen do devíti mikroregionů: Ústeckoorlicko, Vysokomytsko, Českotřebovsko, Choceňsko, Letohradsko, Lanškrounsko, Žamberecko, Kralicko, Jablonsko. Viz. obrázek č. 4.



Obrázek č. 4 - Mikroregiony okresu Ústí nad Orlicí
zdroj: Úřad práce Ústí nad Orlicí + vlastní úpravy

2.2. PRŮMYSL A SLUŽBY

Z historického hlediska se k tradičnímu průmyslu okresu Ústí nad Orlicí vždy řadil na první místo průmysl textilní a dále průmysl potravinářský.

Textilní průmysl byl však vlivem konkurence z asijských trhů částečně omezen nebo i zcela vytlačen a v regionu dominuje průmysl strojírenský.

K velice důležitým odvětvím regionu patří průmysl dopravy a spojů, a to kvůli významné železniční trati spojující Prahu – Olomouc a Brno. Dále je zde zastoupen průmysl elektrotechnický, obchodu a služeb, průmysl potravinářský a dřevozpracující.

Také odvětví spojené s cestovním ruchem je pro region neméně významný. Celý region včetně Orlických hor láká turisty překrásnou přírodou rovinného i horského charakteru vhodných pro celoroční turistiku.

2.3. ÚŘAD PRÁCE ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Úřad práce je správním úřadem, který v rámci své působnosti zpracovává koncepci vývoje zaměstnanosti, soustavně sleduje a vyhodnocuje situaci na trhu práce a přijímá opatření na ovlivnění poptávky a nabídky práce ve svém správním obvodu.

V okrese Ústí nad Orlicí patří úřad práce k nejvýznamnějšímu zprostředkovateli práce na tamějším trhu.

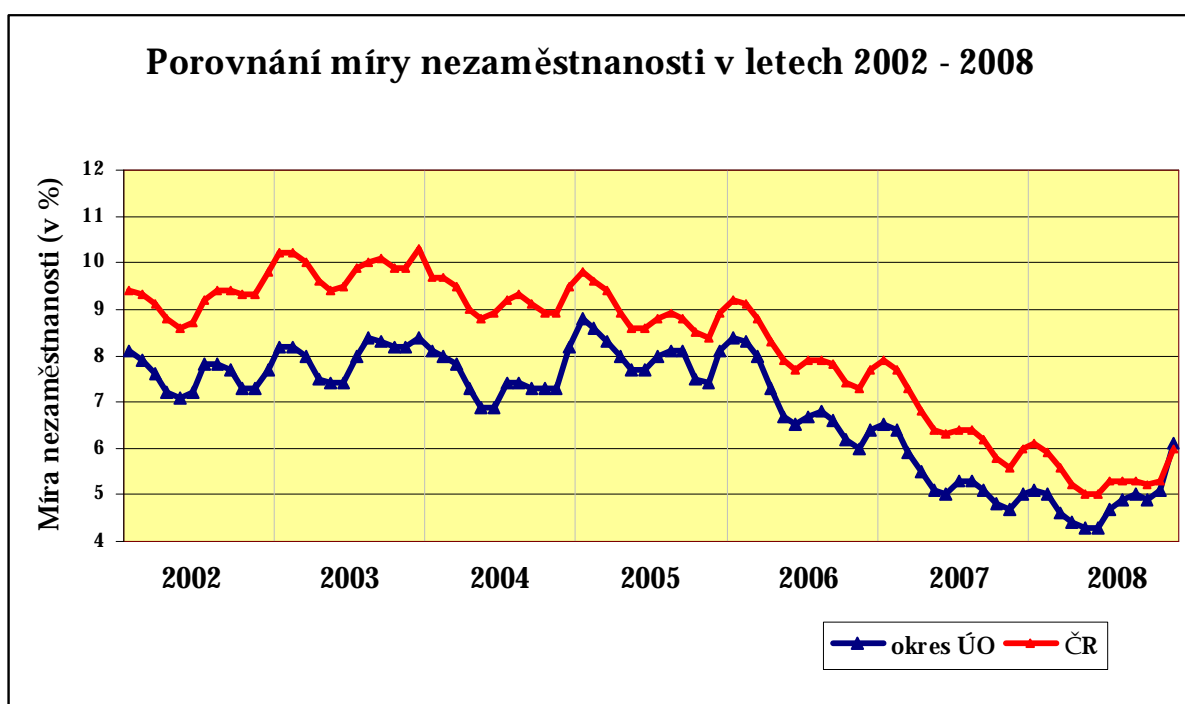
Jeho územní působnost je totožná s územím okresu Ústí nad Orlicí. Pro lepší dostupnost je dle místní příslušnosti rozdělen do pěti dislokovaných pracovišť úřadů práce: Česká Třebová, Králíky, Lanškroun, Vysoké Mýto a Žamberk.

Hlavní úkoly úřadu práce:

- poskytování informací o volných pracovních místech v České republice
- poskytování informací o práci v zahraničí a EU
- zprostředkování poradenství v dalším vzdělávání (rekvalifikace, přípravné kurzy, apod.)
- zprostředkování poradenství při volbě povolání
- zprostředkování informací pro volbu přípravy k práci osob se zdravotním postižením.

3. ANALÝZA NEZAMĚŠTNANOSTI OKRESU ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Okres Ústí nad Orlicí lze přiřadit k územím s relativně nízkou nezaměstnaností ve srovnání s nezaměstnaností celé České republiky. Viz. obrázek č. 5, který znázorňuje míru nezaměstnanosti České republiky a okresu Ústí nad Orlicí v letech 2002 až 2008.



Obrázek č. 5 - Porovnání míry nezaměstnanosti v letech 2002 - 2008
Zdroj: Úřad práce Ústí nad Orlicí + vlastní úpravy

Z obrázku č. 5 je patrné, že míra nezaměstnanosti celé České republiky v celém období let 2002 – 2008 koresponduje míru nezaměstnanosti okresu Ústí nad Orlicí. Z tohoto můžeme usuzovat o závislosti mezi nezaměstnaností České republiky a nezaměstnaností dílčích regionů. Průměrný rozdíl míry nezaměstnanosti okresu Ústí nad Orlicí a ČR daného období činil 1,3 %, což je pro okres určitě dobrou charakteristikou. V letech 2002 až 2004 měla míra nezaměstnanosti okresu rostoucí tendenci. Největší podíl na tom měl útlum textilní výroby a snižující se výroba strojírenských a elektrotechnických podniků. Textilní výrobky nedokázaly konkurovat levnému textilu dovezeného převážně z asijských zemí. Výroba byla buď

úplně zastavena, či částečně omezena. Došlo k propuštění velkého množství zaměstnanců, z nichž nejčastější profese byla profese šičky. Propuštění zaměstnanci však neměli na trhu práce uplatnění, a proto byli následně zaměstnáni jako nekvalifikovaní zaměstnanci, nebo byli „rekvalifikováni“ na jinou profesi. Podniky strojírenského a elektrotechnického průmyslu buď omezily výrobu důsledkem snížení poptávky po výrobcích nebo jejich výroba stagnovala.

Konkrétním příkladem je Perla a. s., bavlnářské závody. Tento výrobní podnik zaměstnával před rokem 2002 přes 700 zaměstnanců a se svými několika pobočkami v regionu patřil k největším zaměstnavatelům textilního průmyslu v oblasti. Vlivem konkurenčního boje byl však podnik nucen téměř zastavit výrobu. Uzavřel všechny své pobočky v okolí Ústí nad Orlicí. Ke konci roku 2008 společnost zaměstnávala cca 200 zaměstnanců v jediném závodě, avšak toto číslo není zcela jistě konečné. Firma Perla a. s. je v současné době v insolvenční a o její budoucnosti rozhodnou následné měsíce, zda se udrží alespoň část tradiční textilní výroby.

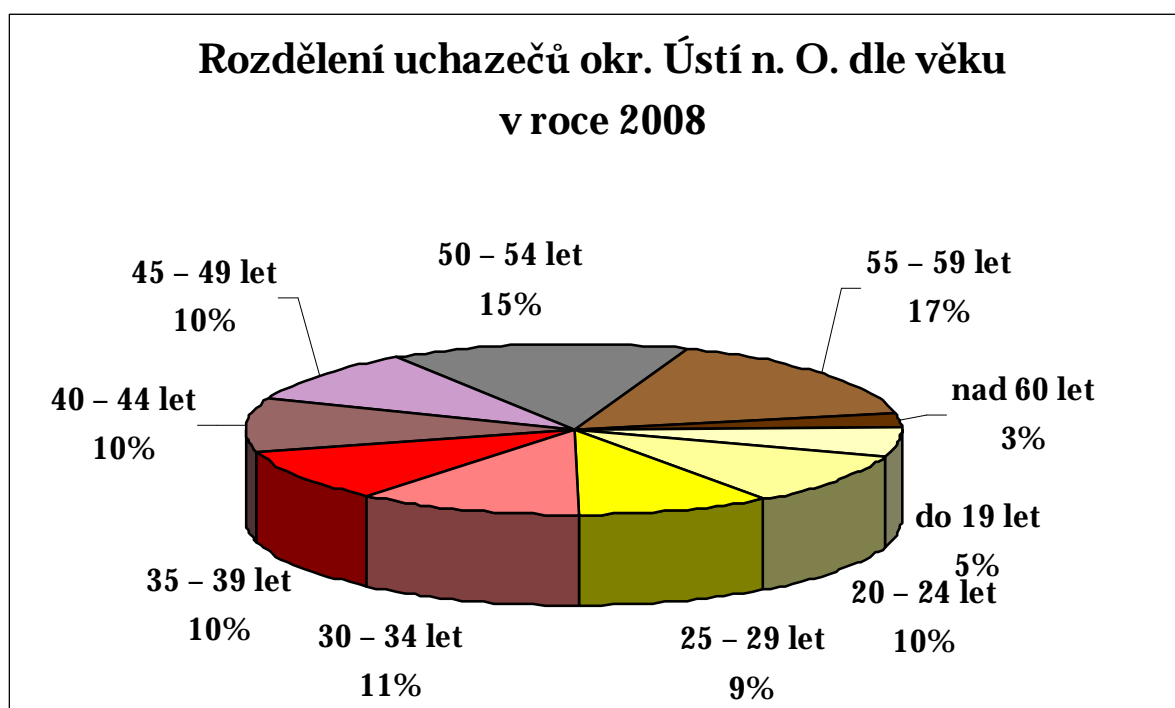
V roce 2004 došlo ke zlomu z hlediska míry nezaměstnanosti. Po tomto roce se míra nezaměstnanosti snižovala ve všech mikroregionech okresu Ústí nad Orlicí. Příčinou snížení nezaměstnanosti byl růst ekonomiky celé České republiky, který způsobil rozšiřování výroby. Podniky téměř všech odvětví zaznamenaly růst poptávky po svých výrobcích.

Dle informací získaných z Úřadu práce Ústí nad Orlicí se snižování nezaměstnanosti v okrese přisuzuje převážně rozšíření činností v podnicích AVX Lanškroun, Rieter Ústí nad Orlicí, Iveco Vysoké Mýto a OEZ Letohrad. Tyto podniky reagovaly na zvyšující se poptávku po výrobcích rozšiřováním výroby. V uvedených podnicích vznikala nová pracovní místa, nejčastěji dělnických a řemeslnických profesí. Poptávku po těchto profesích „zaplnili“ většinou právě zaměstnanci, kteří byli dříve zaměstnáni v textilním průmyslu a kteří pro své profese neměli na trhu práce uplatnění. Na nově vzniklá pracovní místa totiž nebylo třeba žádné vzdělání.

Vedle uvedených největších zaměstnavatelů v regionu však svůj růst zaznamenaly také střední i malé podniky v regionu, jež měly na snižující se nezaměstnanosti nemalý podíl. Nejčastějším předmětem činnosti byly obory elektrotechnika, prodeje zboží a služeb a potravinářství.

3.1. ROZDĚLENÍ UCHAZEČŮ OKR. ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Rozdělení uchazečů o zaměstnání, kteří byli evidováni na Úřadu práce Ústí nad Orlicí v roce 2008, nám znázorňuje obrázek č. 6.



Obrázek č. 6 - Rozdělení uchazečů okr. Ústí n. O. dle věku v roce 2008
Zdroj: Úřad práce Ústí nad Orlicí + vlastní úpravy

Nejvíce uchazečů tvořily osoby ve věku 55 až 59 let. Tato skupina tvořila 17% podíl. Druhou nejpočetnější skupinu tvořili uchazeči 50 – 54 let, kteří tvořili 15% podíl. Tato informace jasně ukazuje na problematiku zaměstnávání osob starších 50 let. Tyto osoby nemají na trhu práce uplatnění, protože podniky většinou upřednostňují mladší zaměstnance. Mladší zaměstnanci jsou z pohledu zaměstnavatelů perspektivnější, neboť lépe zvládají nové technologie, jsou odolnější vůči stresu, méně nemocní a lépe přizpůsobiví. Na druhou stranu jsou však starší

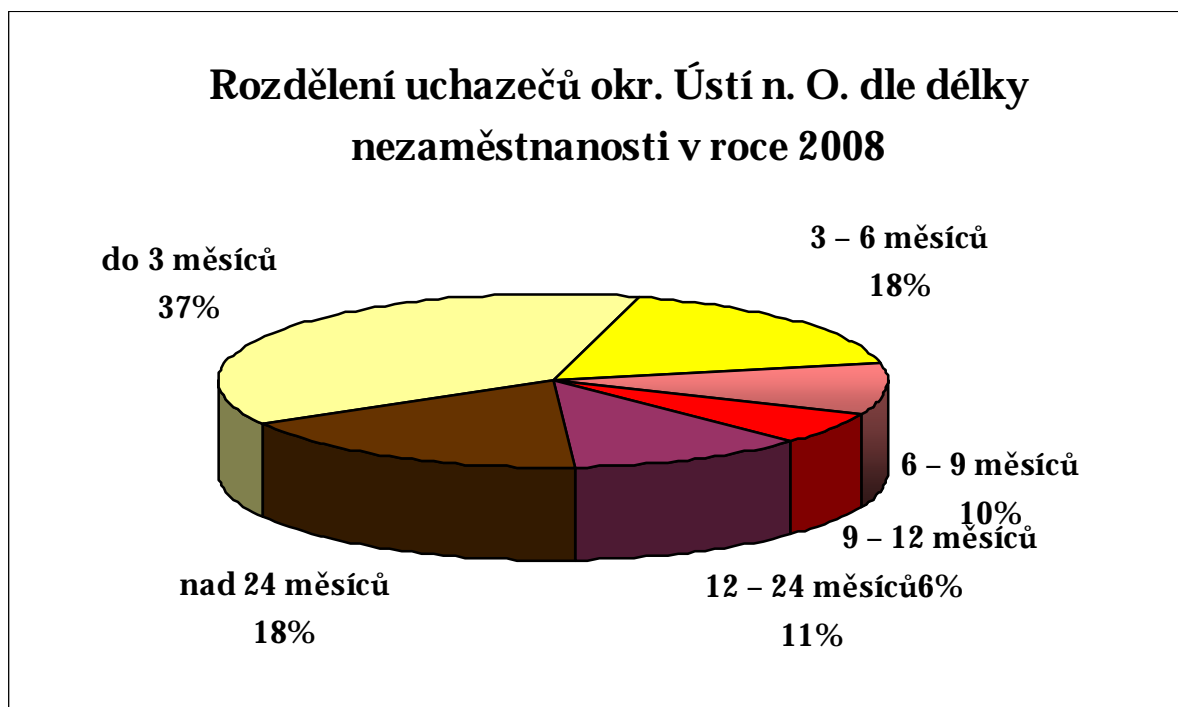
zaměstnanci více zkušenosti, neboť mají dlouholetou praxi. Zkušenost však ve většině případů není nejdůležitějším požadavkem pro přijetí nového zaměstnance, a proto je podíl zaměstnanců nad 50 let tak velký.

Nejmenší podíly tvoří skupiny nejstarších a nejmladších uchazečů, tedy nad 60 let a pod 19 let.

Osob nad 60 let, které nemají zaměstnání je určitě více než 3 % jak znázorňuje obrázek č. 6. Většina z nich však z důvodu svého zdravotního stavu není schopna ihned nastoupit do zaměstnání, a je proto v pracovní neschopnosti. Tyto osoby se do počtu uchazečů nezapočítávají.

Uchazeči do 19-ti let tvoří pouze 5 % všech uchazečů, neboť mnoho mladých lidí v tomto věku se teprve připravuje na své budoucí povolání, případně cestuje.

Další věkové skupiny jsou mezi sebou téměř rovnoměrně rozděleny, což ukazuje na fakt, že mezi ostatními uchazeči již neexistuje upřednostňování určité věkové skupiny.



Obrázek č. 7 - Rozdělení uchazečů okr. Ústí n. O. dle délky nezaměstnanosti v roce 2008
Zdroj: Úřad práce Ústí nad Orlicí + vlastní úpravy

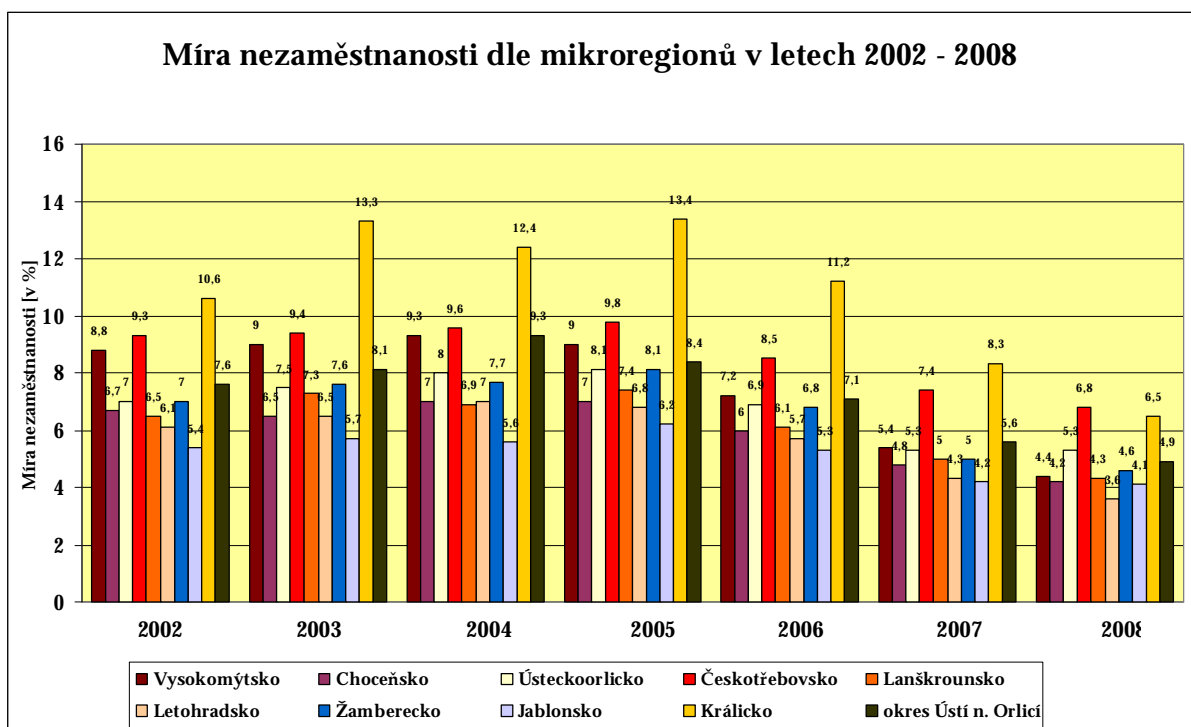
Pokud budeme třídit uchazeče dle délky nezaměstnanosti, což představuje obrázek č. 7, vidíme, že největší část (37 %) všech uchazečů tvoří uchazeči, jež jsou nezaměstnaní do 3 měsíců. Tato krátkodobá nezaměstnanost by se dala označit za nezaměstnanost frikční, neboli žádoucí. Představuje uchazeče, kteří krátkodobě odešli ze svých zaměstnání a do tří měsíců jsou již zaměstnaní v novém zaměstnání.

Dvě druhé nejpočetnější skupiny (18 %) tvoří uchazeči, kteří jsou nezaměstnaní déle než 24 měsíců a uchazeči s nezaměstnaností od 3 – 6 měsíců. Nezaměstnanost od 3 – 6 měsíců je považována ještě za žádoucí. Oproti tomu nezaměstnanost delší než 24 měsíců již poukazuje na problematiku marného boje s dlouhodobou nezaměstnaností. Dlouhodobě nezaměstnaný člověk se zaměstnavateli nejeví jako příliš perspektivní. Čím déle je člověk bez práce, tím hůře se mu nová práce hledá. Totéž platí pro uchazeče, kteří jsou nezaměstnaní od 12 – 24 měsíců, kterých je 11 %. Těmto uchazečům vznikají existenční problémy, které řeší většinou sociálními dávkami, případně kriminalitou.

Ostatní uchazeči, jež zaobírají 16 % všech uchazečů, jsou nezaměstnaní po dobu 6 – 12 měsíců, než si naleznou nové zaměstnání.

3.2. KOMPARACE NEZAMĚSTNANOSTI MEZI MIKROREGIONY

Z hlediska členění okresu na jednotlivé mikroregiony jsou již viditelné rozdíly v oblastech s dlouhodobě vyšší a nižší mírou nezaměstnanosti. Viz. obrázek č. 8.



Obrázek č. 8 - Míra nezaměstnanosti dle mikroregionů v letech 2002 – 2008
Zdroj: Úřad práce Ústí nad Orlicí + vlastní úpravy

Z obrázku č. 8 je na první pohled patrné, že nejvyšší míru nezaměstnanosti má mikroregion Králicko. Nezaměstnanost tohoto mikroregionu „kazí“ průměr celého okresu Ústí nad Orlicí. Naopak nejnižší míru nezaměstnanosti má dlouhodobě mikroregion Jablonska. Absolutně však v daném období měl nejnižší míru nezaměstnanosti mikroregion Letohradsko, a to v roce 2005, kdy zde nezaměstnanost dosáhla hodnoty 3,6 %. Nejvyšší nezaměstnanost měl v roce 2005 mikroregion Králicko, tehdy zde míra nezaměstnanosti dosáhla hodnoty 13,4 %.

Vysoký nepoměr nezaměstnanosti mikroregionu Králicko s ostatními mikroregiony je zapříčiněn převážně jeho špatnou dopravní obslužností a z ní pramenící neatraktivnosti pro případné investory. Dalším negativem tohoto mikroregionu je velká vzdálenost do velkých průmyslových aglomerací a také neúrodná půda. Mikroregion Králicka se rozkládá na území Orlických hor, které jsou na jedné straně turisticky atraktivní, avšak z důvodu špatné přístupnosti není potenciál cestovního ruchu v současnosti plně využitý.

Mezi mikroregiony s vyšší nezaměstnaností oproti okresnímu průměru patří dále mikroregiony Vysokomýtsko a Českotřebovsko. Ostatní mikroregiony by se daly charakterizovat jako podprůměrné, neboť jejich nezaměstnanost se pohybuje pod úrovní průměrné míry nezaměstnanosti celého okresu.

Nejnižší nezaměstnanost má mikroregion Jablonsko a Letohradsko. Naopak mikroregion Jablonska představuje region s nejnižší nezaměstnaností v celém okrese Ústí nad Orlicí. Významným faktorem je výborné umístění samotného města Jablonného nad Orlicí. Městem vede jednak důležitá železnice spojující Polsko a Českou republiku a také důležitá silniční tepna, která jej spojuje s městem Hradec Králové.

3.3. NEJVĚTŠÍ ZAMĚSTNAVATELÉ V JEDNOTLIVÝCH MIKROREGIONECH²

3.3.1. NEJVĚTŠÍ ZAMĚSTNAVATELÉ MIKROREGIONU VYSOKOMÝTSKO

Iveco Czech Republic, a. s., Vysoké Mýto, cca 2200 zaměstnanců, výroba autobusů a nákladních vozidel

NOPEK, a. s., Vysoké Mýto, cca 800 zaměstnanců, pekařství

Brück AM spol. s r. o., Zámorsk, cca 350 zaměstnanců, výroba ložisek

TOMIL s. r. o., Vysoké Mýto, cca 220 zaměstnanců, výroba čisticích prostředků

3.3.2. NEJVĚTŠÍ ZAMĚSTNAVATELÉ MIKROREGIONU CHOCEŇSKO

² stav k 31. 12. 2008, zaměstnavatelé nad 200 zaměstnanců, data poskytl Český statistický úřad

Největší zaměstnavatelé mikroregionu Choceňsko, kteří zaměstnávají více než 200 zaměstnanců:

Intergal Vrchovina, a. s., Kořenice, cca 350 zaměstnanců, zpracování drůbeže

KÖGEL, a. s., Choceň, 350 zaměstnanců, opravy návěsů, chladicích a mrazicích agregátů, zdvihacích plošin

Zemědělské obchodní družstvo Zálší, cca 350 zaměstnanců, zemědělství

OSEVA UNI, a. s., Choceň, cca 220 zaměstnanců, výroba a prodej osiv

3.3.3. NEJVĚTŠÍ ZAMĚSTNAVATELÉ MIKROREGIONU ÚSTECKOORLICKO

Rieter CZ, s. r. o., Ústí nad Orlicí, cca 1500 zaměstnanců, vývoj a výroba bezvřetenových doprůvých strojů a strojírenských komponentů

Orlickoústecká nemocnice a. s., Ústí nad Orlicí, cca 700 zaměstnanců,

Konzum, obchodní družstvo, cca 600 zaměstnanců, síť prodejen v celém okrese Ústí nad Orlicí, prodej zboží

ČSAD Ústí nad Orlicí, a. s., Ústí nad Orlicí, cca 350 zaměstnanců, autobusová doprava

SOR s. r. o., Libchavy, cca 250 zaměstnanců, výroba autobusů a trolejbusů,

Agrostav, akciová společnost Ústí nad Orlicí, cca 250 zaměstnanců, Inženýrské služby, demolice a montáže

PERLA, bavlnářské závody, a. s., Ústí nad Orlicí, cca 200 zaměstnanců, výroba textilu.

Jelikož je Ústí nad Orlicí okresním městem, jsou ve městě soustředěny úřady a instituce, které přináší zaměstnání velkému počtu obyvatel. Ve městě se nachází: Finanční úřad, Okresní správa sociálního zabezpečení, Katastrální úřad, Celní

správa, Okresní státní zastupitelství, Okresní soud Ústí nad Orlicí a Okresní ředitelství Policie ČR.

3.3.4. NEJVĚTŠÍ ZAMĚSTNAVATELÉ MIKROREGIONU ČESKOTŘEBOVSKO

KORADO, a. s., Česká Třebová, cca 700 zaměstnanců, výroba radiátorů

CZ LOKO, a. s., Česká Třebová, cca 700 zaměstnanců, výroba, modernizace a opravy železničních kolejových vozidel

L D M , spol. s r. o., Česká Třebová, cca 250 zaměstnanců, výroba průmyslových armatur

3.3.5. NEJVĚTŠÍ ZAMĚSTNAVATELÉ MIKROREGIONU LANŠKROUNSKO

AVX Czech Republic s. r. o., 3500 zaměstnanců, výroba kondenzátorů a konektorů

SCHOTT Electronic Packaging Lanškroun s. r. o., cca 750 zaměstnanců, výroba sklo-kovových pouzder pro automobilový a elektrotechnický průmysl

TWIST, spol. s r. o., Strážná, cca 400 zaměstnanců, vstřikování plastů

Dlouhý a spol., spol. s r. o., cca 300 zaměstnanců, zpracování elektrických a optických vodičů

INA Lanškroun, s. r. o., cca 300 zaměstnanců, výroba nástrojů a náradí

Pekařství a cukrářství Sázava s. r. o., cca 200 zaměstnanců, potravinářství

ORPA Papír a. s., cca 200 zaměstnanců, papírna

FOREZ s. r. o., Ostrov, cca 200 zaměstnanců, formy a nástroje pro automobilový průmysl

Zemědělsko-obchodní družstvo Žichlínek, cca 200 zaměstnanců, zemědělství

3.3.6. NEJVĚTŠÍ ZAMĚSTNAVATELÉ MIKROREGIONU LETOHRADSKO

OEZ s. r. o., Letohrad, cca 1800 zaměstnanců, výroba elektrických zařízení

3.3.7. NEJVĚTŠÍ ZAMĚSTNAVATELÉ MIKROREGIONU ŽAMBERECKO

Šmídl s. r. o., Žamberk, cca 350 zaměstnanců, autodoprava

Albertinum, odborný léčebný ústav, Žamberk, cca 220 zaměstnanců,
zdravotnictví

3.3.8. NEJVĚTŠÍ ZAMĚSTNAVATELÉ MIKROREGIONU JABLONSKO

Isolit-Bravo, spol. s r. o., Jablonné n. O., cca 800 zaměstnanců, výroba a
montáž technických dílců pro automobilový průmysl a vzhledových dílců pro
kuchyňské přístroje

Kümpers Textil s.r.o., Těchonín, cca 390 zaměstnanců, textilní výroba

Dřevotvar družstvo, Jablonné n. O., cca 350 zaměstnanců, výroba nábytku

3.3.9. NEJVĚTŠÍ ZAMĚSTNAVATELÉ MIKROREGIONU KRÁLICKO

V tomto mikroregionu neexistuje žádný zaměstnavatel, který by zaměstnával
více než 200 zaměstnanců.

4. VYHODNOCENÍ DAT

4.1. MODEL LINEÁRNÍ REGRESE

Modelem lineární regrese nazýváme takový lineární model, kdy grafem regresní funkce je přímka. Pro parametry β_0 a β_1 použijeme tradičního značení α a β .

Předpokládejme, že Y_1, Y_2, \dots, Y_n je n -tice nekorelovaných náhodných veličin s vlastnostmi $EY_i = \alpha + \beta x_i$, $DY_i = \sigma^2$, $i = 1, 2, \dots, n$, kde α, β, σ^2 jsou neznámé parametry a x_1, x_2, \dots, x_n je n -tice známých hodnot.

Modelem lineární regrese budeme nazývat model $Y_i = \alpha + \beta x_i + E_i$, kde E_i jsou nezávislé náhodné veličiny, pro které platí $EE = \mathbf{0}$, $DE = \sigma^2$, $i = 1, 2, \dots, n$. E se nazývá náhodná složka v lineárním modelu.

Přímka $y = \alpha + \beta x$ se nazývá regresní přímka, β je její směrnice. Úkolem je nyní odhadnout neznámé parametry α, β, σ^2 daného modelu. Bodové odhady parametrů α, β získáme metodou nejmenších čtverců. [Kubanová, 2004]

Jelikož je míra nezaměstnanosti okresu Ústí nad Orlicí v letech 2002 – 2004 rostoucí a dále do roku 2008 klesající, provedu analýzu dat modelem lineární regrese ve dvou částech. Nejprve pro část rostoucí pro roky 2002 – 2004 a následně část klesající pro období let 2004 – 2008.

Pro provedení dvou metod jsem se rozhodla z důvodu věrohodnosti, jelikož pokud bych analyzovala data celkově za období 2002 – 2008, došlo by k výraznému zkreslení daných hodnot měř nezaměstnanosti. Při provedení lineární regrese by se do grafu téměř nepromítl rok 2004, kdy byla míra nezaměstnanosti maximální. Proto musím s daty roku 2004 počítat u obou analýz.

Prokládat regresní přímkou budu data nezaměstnanosti jednotlivých mikroregionů okresu Ústí nad Orlicí v letech 2002 – 2008 (příloha A). Výsledné regresní přímky budu dále testovat testem rovnoběžnosti dvou přímek.

Veškeré výpočty jsem prováděla v programu Microsoft Excel a v této práci uvádím pouze výsledné hodnoty.

Nejprve jsem provedla lineární regresi dat v letech 2002 – 2004 – pro rostoucí data míry nezaměstnanosti mikroregionů okresu Ústí nad Orlicí, viz. tabulka č. 1.

Tabulka č. 1 - Lineární regrese nezaměstnanosti v mikroregionech v letech 2002-2004

Mikroregion	Odhady		Regresní přímka $\hat{y} = \alpha + \beta x$
	α	β	
Vysokomýtsko	8,712857143	0,017773488	$\hat{y} = 8,71 + 0,0178 x$
Choceňsko	6,554285714	0,011029601	$\hat{y} = 6,55 + 0,0110 x$
Ústeckoorlicko	6,825396825	0,037966538	$\hat{y} = 6,83 + 0,0380 x$
Českořebovsko	9,212857143	0,010566281	$\hat{y} = 9,21 + 0,0106 x$
Lanškrounsko	6,658888889	0,011981982	$\hat{y} = 6,66 + 0,0120 x$
Letohradsko	5,871428571	0,035328185	$\hat{y} = 5,87 + 0,0353 x$
Žamberecko	7,076825397	0,02032175	$\hat{y} = 7,08 + 0,0203 x$
Jablonsko	5,393650794	0,00965251	$\hat{y} = 5,39 + 0,0097 x$
Králicko	10,77619048	0,072007722	$\hat{y} = 10,78 + 0,0720 x$
okres Ústí nad Orlicí	7,190952381	0,061750322	$\hat{y} = 7,19 + 0,0618 x$

Dále jsem provedla analýzu dat let 2004 – 2008 pro klesající data míry nezaměstnanosti. Výsledné hodnoty jsou uspořádány do tabulky č. 2.

Tabulka č. 2 - Lineární regrese nezaměstnanosti v mikroregionech v letech 2004 - 2008

Mikroregion	Odhady		Regresní přímka $\hat{y} = \alpha + \beta x$
	α	β	
Vysokomýtsko	10,52943503	-0,11331481	$\hat{y} = 10,53 - 0,1133 x$
Choceňsko	7,779039548	-0,064667963	$\hat{y} = 7,78 - 0,0647 x$
Ústeckoorlicko	8,79559322	-0,068052237	$\hat{y} = 8,80 - 0,0681 x$
Českořebovsko	10,42598870	-0,06571547	$\hat{y} = 10,43 - 0,0657 x$
Lanškrounsko	7,861864407	-0,06333981	$\hat{y} = 7,86 - 0,0633 x$
Letohradsko	7,850338983	-0,07738816	$\hat{y} = 7,85 - 0,0774 x$
Žamberecko	8,835875706	-0,07893581	$\hat{y} = 8,84 - 0,0790 x$
Jablonsko	6,320508475	-0,04034454	$\hat{y} = 6,32 - 0,0403 x$
Králicko	14,7519209	-0,14427063	$\hat{y} = 14,75 - 0,1443 x$
okres Ústí nad Orlicí	10,0416384	-0,0979772	$\hat{y} = 10,04 - 0,0980 x$

Dle vypočítaných hodnot odhadu parametru β (což je směrnice přímky) je zřejmé, že všechny regresní přímky v letech 2002 - 2004 jsou rostoucí. Parametr β je u všech mikroregionů kladný. Naopak u regresních přímek mikroregionů pro roky 2004 - 2008 byl vypočítán odhad parametru β jako záporné číslo, což utvrzuje informaci o klesající nezaměstnanosti.

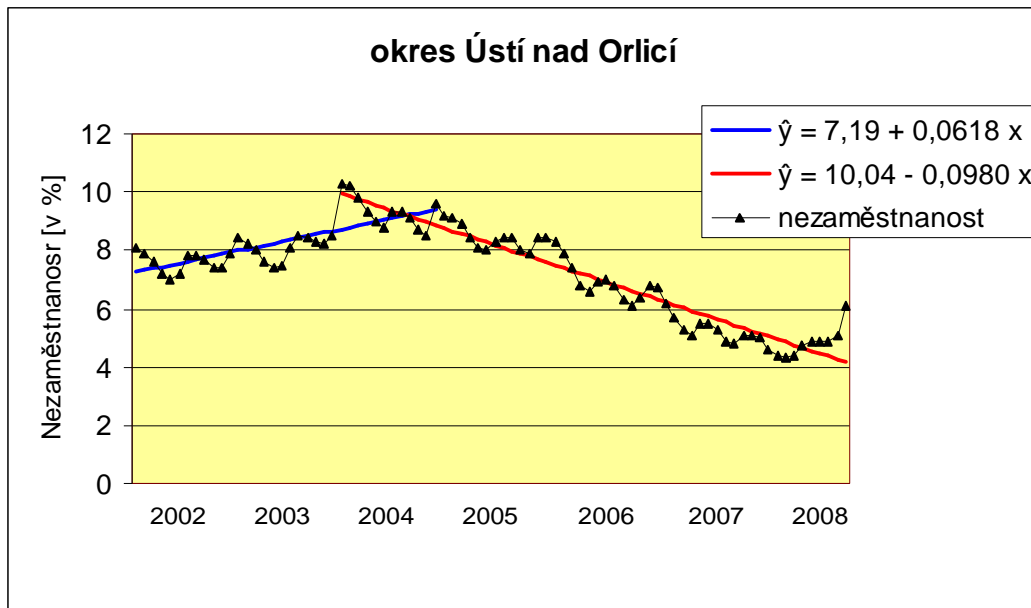
Z vypočítané hodnoty parametru β , lze také zjistit, v kterém mikroregionu se míra nezaměstnanosti zvyšovala (a snižovala) rychleji a kde naopak pomaleji. Tuto informaci zjistíme z velikosti parametru β , pokud jej porovnáme vzájemně mezi sebou.

Z výsledných hodnot parametrů β pro roky 2002 - 2004 lze jednoznačně říci, že nejrychleji stoupala míra nezaměstnanosti v mikroregionech Králicko, Ústeckoorlicko a Letohradsko. Naopak nejpomaleji rostla nezaměstnanost v letech 2002 - 2004 v mikroregionech Jablonsko, Českotřebovsko, Choceňsko a Lanškrounsko. Z vypočítaných dat pro roky 2004 - 2008 lze mimo jiné určit, že nejrychleji se nezaměstnanost snižovala v mikroregionech Králicko a Vysokomýtsko, nejpomaleji se nezaměstnanost snižovala v mikroregionu Jablonsko.

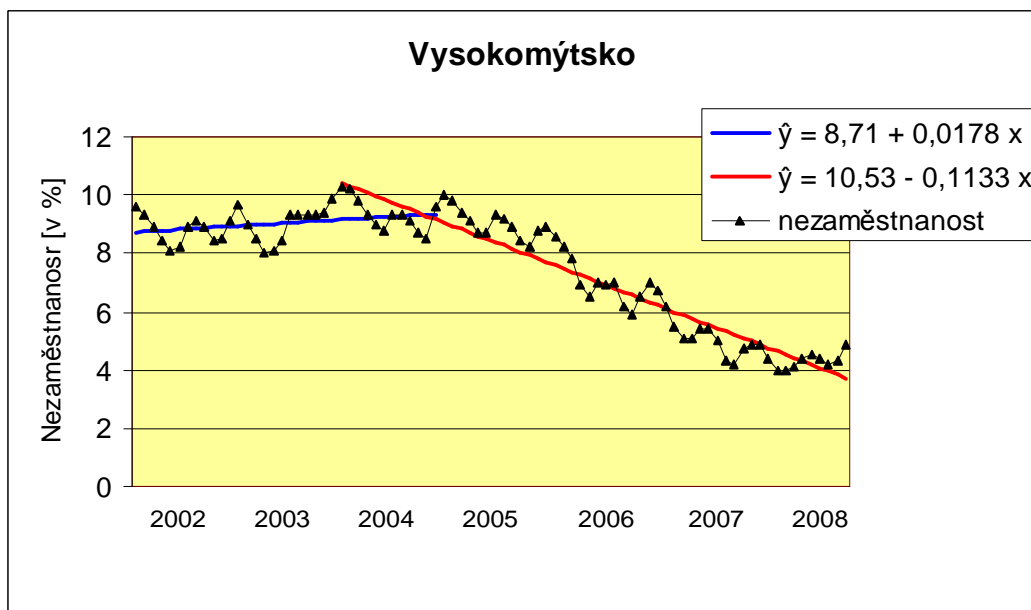
Parametr α nám udává hodnotu, jak „vysoko“ bude regresní přímka v grafu znázorněná. V letech 2002 - 2004 byl parametr α maximální u mikroregionu Králicka s hodnotou 10,78. Nejnižší u Jablonska 5,39. Tato skutečnost nám utvrzuje již zmiňovanou informaci o tom, že mikroregion Králicka patří k regionu s nejvyšší nezaměstnaností. Regresní přímka mikroregionu Králicko leží nejvýš ze všech regresních přímek. Naopak je tomu u mikroregionu Jablonska, který představuje mikroregion s nejnižší nezaměstnaností. Regresní přímka Jablonska je analogicky nejnižší ze všech regresních přímek.

V letech 2004 - 2008 byl parametr α opět nejvyšší u mikroregionu Králicka a nejnižší také u mikroregionu Jablonska. U Králicka byl parametr α 14,75 naopak u Jablonska 6,32. Opět platí tvrzení o polohách regresních přímek jako v letech 2002 - 2004. Nezaměstnanost v letech 2004 - 2008 byla opět nejvyšší v mikroregionu Králicka a nejnižší v mikroregionu Jablonska.

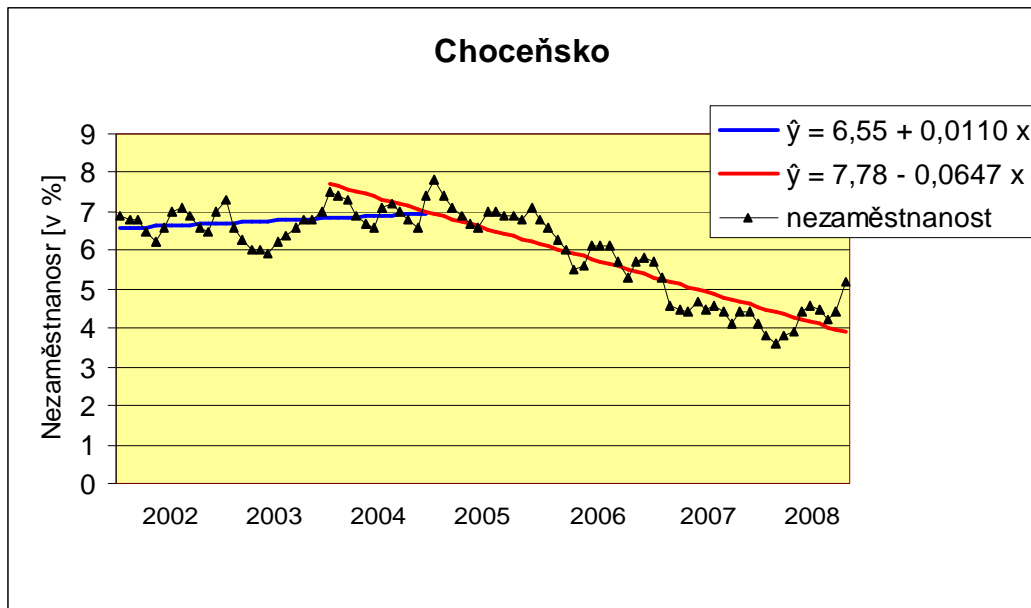
Graficky jsou míry nezaměstnanosti okresu Ústí nad Orlicí a jejich mikroregionů i vypočítané regresní přímky zobrazeny v následujících obrázcích č. 9 - 18.



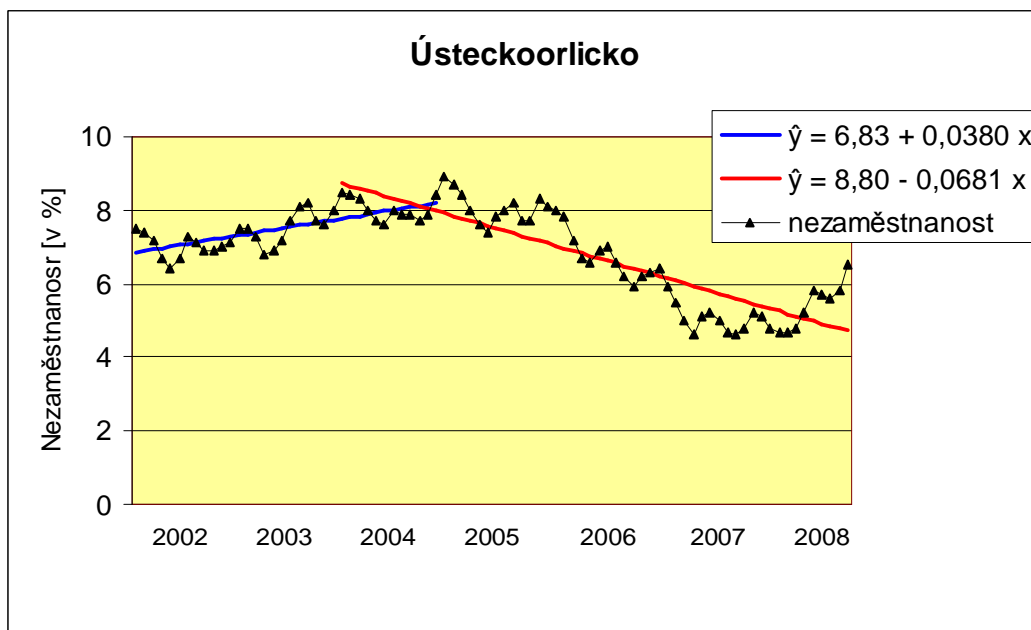
Obrázek č. 9 - Okres Ústí nad Orlicí



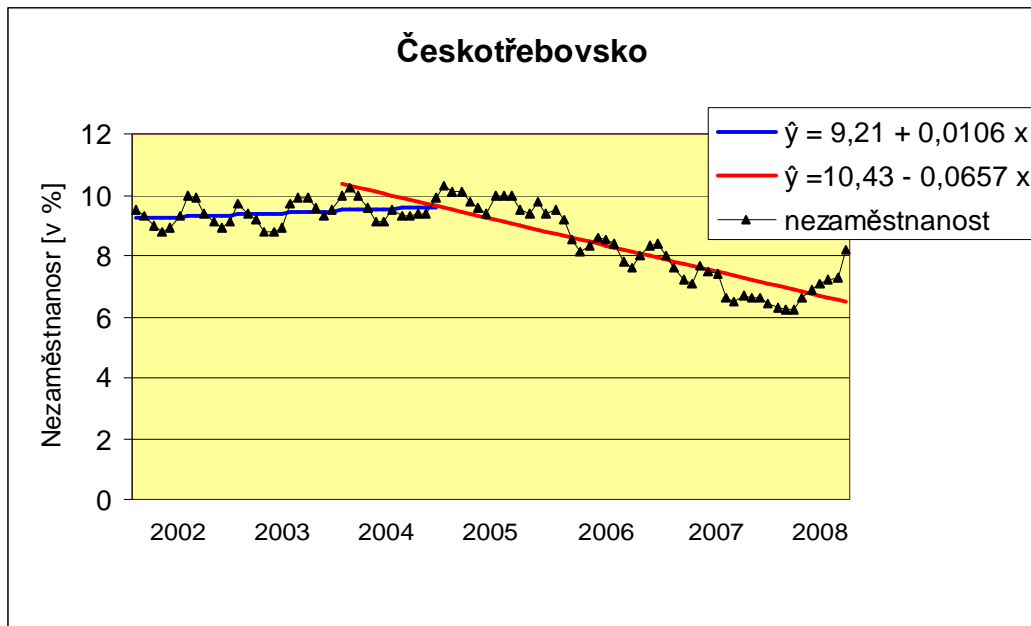
Obrázek č. 10 – Vysokomýtsko



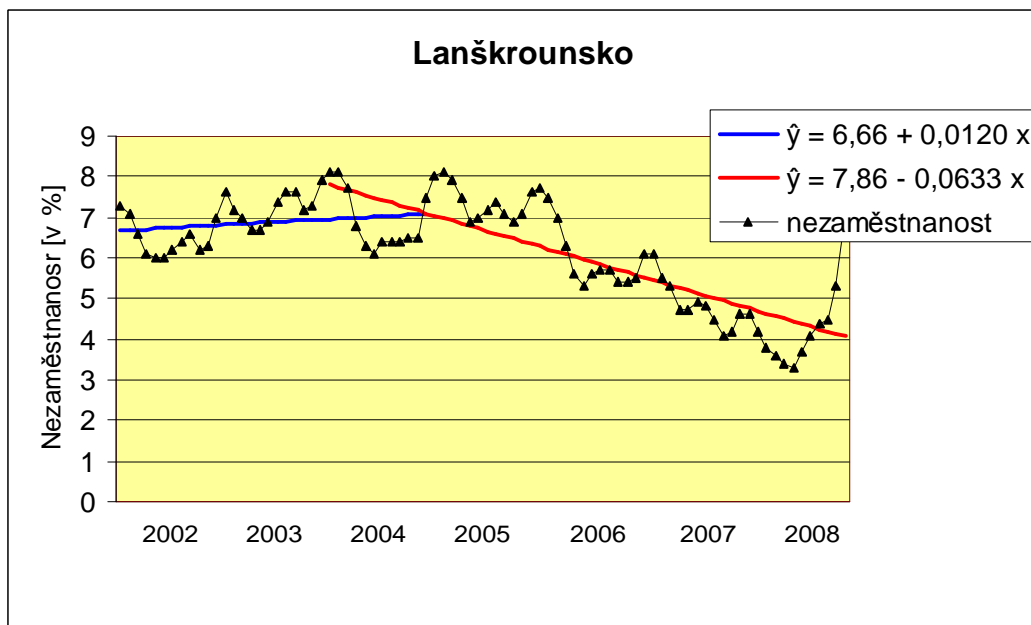
Obrázek č. 11 – Choceňsko



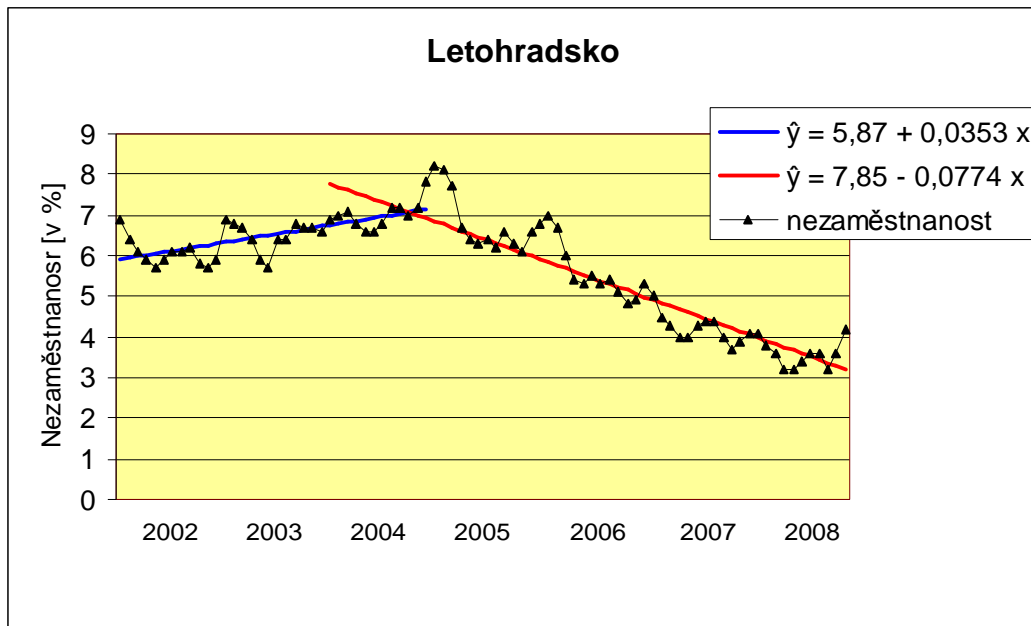
Obrázek č. 12 - Ústeckoorlicko



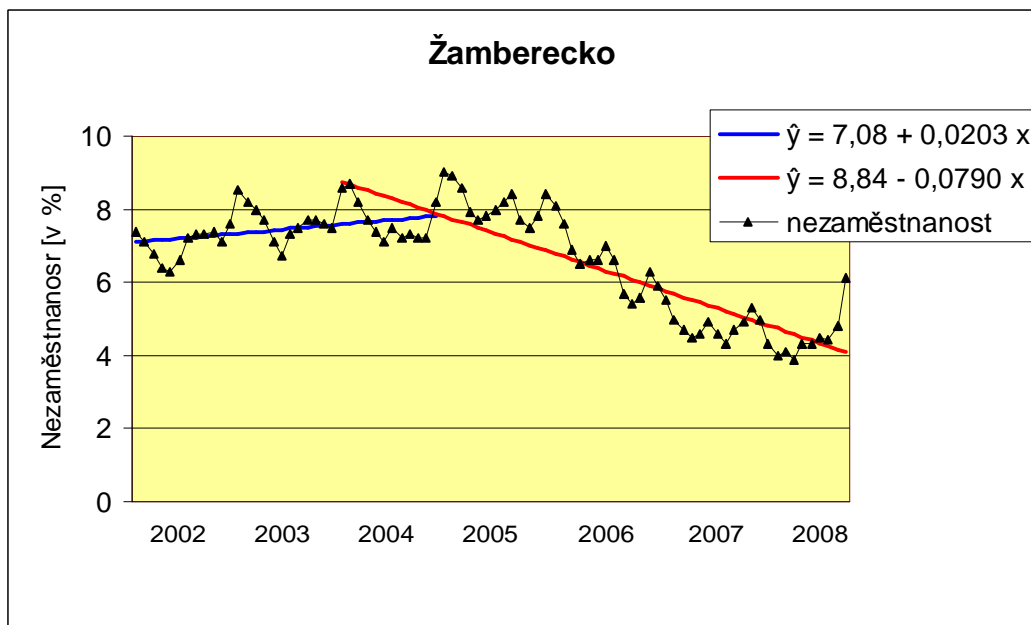
Obrázek č. 13 – Českořebovsko



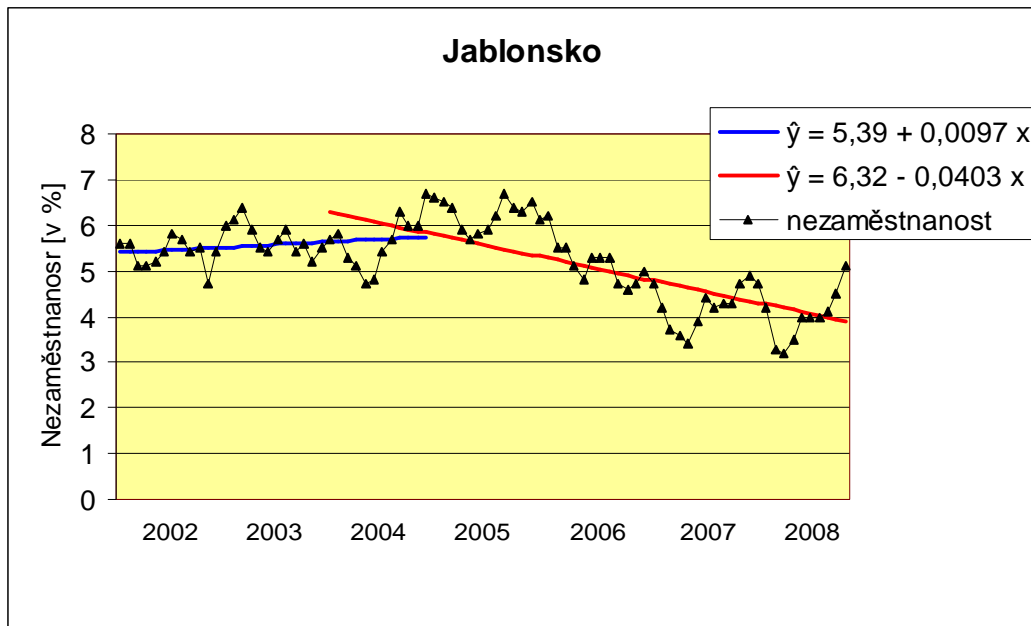
Obrázek č. 14 – Lanškrounsko



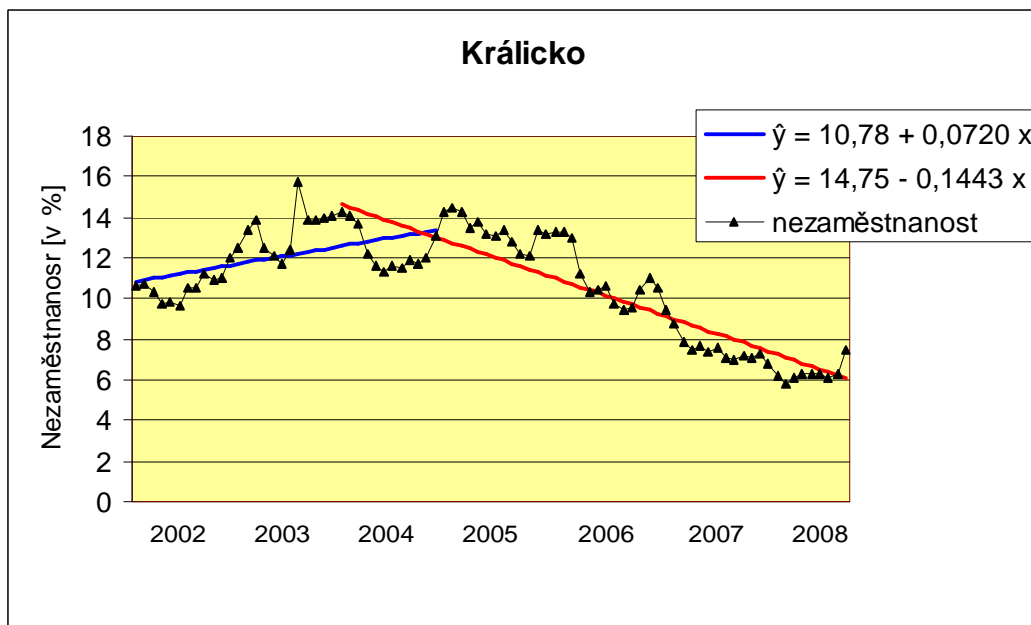
Obrázek č. 15 – Letohradsko



Obrázek č. 16 – Žamberecko



Obrázek č. 17 – Jablonsko



Obrázek č. 18 – Králicko

4.2. TEST ROVNOBĚŽNOSTI PŘÍMEK

Testujeme nulovou hypotézu $H_0: \beta_1 = \beta_2$ proti alternativní hypotéze $H_1: \beta_1 \neq \beta_2$

Náhodná veličina B_1 má $N\left(b_1, \frac{s}{\sqrt{\sum_{i=1}^{n_1} (x_i^{(1)} - \bar{x}_2)^2}}\right)$ rozdělení pravděpodobností,

náhodná veličina B_2 má $N\left(b_2, \frac{s}{\sqrt{\sum_{i=1}^{n_2} (x_i^{(2)} - \bar{x}_2)^2}}\right)$ rozdělení pravděpodobností.

Náhodná veličina $B_1 - B_2$ má opět

$$N\left(b_1 - b_2, s \sqrt{\frac{1}{\sum_{i=1}^{n_1} (x_i^{(1)} - \bar{x}_1)^2} + \frac{1}{\sum_{i=1}^{n_2} (x_i^{(2)} - \bar{x}_2)^2}}\right)$$
 rozdělení pravděpodobností.

Náhodná veličina $\frac{(n_1 - 2)S_{rez_1}^2 + (n_2 - 2)S_{rez_2}^2}{s^2}$ má χ^2 rozdělení pravděpodobností

s $n_1 + n_2 - 4$ stupni volnosti. [Kubanová, 2004]

Tímto testem jsem testovala nulovou hypotézu $H_0: \beta_1 = \beta_2$ proti alternativní hypotéze $H_1: \beta_1 \neq \beta_2$. Testovala jsem všechny možné dvojice přímek v daném období pro rostoucí i pro klesající nezaměstnanost.

Pro období roku 2002 - 2004 – pro rostoucí nezaměstnanost byly vypočítány následující hodnoty testovacího kritéria – viz. tabulka č. 3:

Tabulka č. 3 - Hodnoty testovacího kritéria 2002-2004

Test rovnoběžnosti - hodnoty testovacího kritéria	Králicko	Jablonsko	Žamberecko	Letohradsko	Lanškrounsko	Českoříbovsko	Ústeckoorlicko	Choceňsko	Vysokomýtsko	okres Ústí nad O.
okres Ústí nad Orlicí	-0,46	4,65	3,42	2,51	3,82	4,80	2,24	4,70	3,54	X
Vysokomýtsko	-2,61	1,12	-0,30	-2,87	0,59	1,13	-3,24	1,03	X	
Choceňsko	-2,82	0,15	-0,90	-2,88	-0,08	0,05	-3,16	X		
Ústeckoorlicko	-1,58	3,13	1,74	0,32	2,32	3,27	X			
Českoříbovsko	-2,85	0,10	-0,95	-2,99	-0,13	X				
Lanškrounsko	-2,63	0,20	-0,66	-2,09	X					
Letohradsko	-1,71	2,86	1,49	X						
Žamberecko	-2,32	0,99	X							
Jablonsko	-2,86	X								
Králicko	X									

Kritická hodnota testovacího kritéria W , za předpokladu $\alpha = 0,05$, $n_1 = 36$, $n_2 = 36$ odpovídá tabelizovaná hodnota 2,0003.

Kritická oblast je tedy podmnožina hodnot testovacího kritéria, pro kterou platí: $W = \{T: |T| > 2,0003\}$.

Tabulka č. 4 - Rozhodnutí o zamítnutí hypotézy H_0

Test rovnoběžnosti - Rozhodnutí o zamítnutí hypotézy	Králicko	Jablonsko	Žamberecko	Letohradsko	Lanškrounsko	Českoříbovsko	Ústeckoorlicko	Choceňsko	Vysokomýtsko	okres Ústí nad O.
okres Ústí nad Orlicí	N	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	X
Vysokomýtsko	Z	N	N	Z	N	N	Z	N	X	
Choceňsko	Z	N	N	Z	N	N	Z	X		
Ústeckoorlicko	N	Z	N	N	Z	Z	X			
Českoříbovsko	Z	N	N	Z	N	X				
Lanškrounsko	Z	N	N	Z	X					
Letohradsko	N	Z	N	X						
Žamberecko	Z	N	X							
Jablonsko	Z	X								
Králicko	X									

N....hypotézu H_0 nezamítáme

Z....hypotézu H_0 zamítáme

Pro období let 2004 - 2008 byly vypočítány následující hodnoty testovacího kritéria – viz. tabulka č. 5:

Tabulka č. 5 - Hodnoty testovacího kritéria 2004-2008

Test rovnoběžnosti - hodnoty testovacího kritéria	Králicko	Jablonsko	Žamberecko	Letohradsko	Lanškrounsko	Českořebovsko	Ústeckoorlicko	Choceňsko	Vysokomýtsko	okres Ústí nad O.
okres Ústí nad Orlicí	4,59	-9,41	-2,87	-3,82	-4,86	-5,66	-4,93	-6,49	2,63	X
Vysokomýtsko	2,97	-10,99	4,83	-6,02	-6,60	-7,61	-6,87	-8,48	X	
Choceňsko	7,93	-4,02	2,17	2,40	-0,19	0,19	0,57	X		
Ústeckoorlicko	7,22	-4,04	1,48	1,50	-0,61	-0,36	X			
Českořebovsko	7,59	-3,88	1,88	2,00	-0,32	X				
Lanškrounsko	7,23	-2,95	1,90	1,94	X					
Letohradsko	6,57	-5,91	0,23	X						
Žamberecko	6,00	-5,23	X							
Jablonsko	-9,82	X								
Králicko	X									

Kritická hodnota testovacího kritéria W , za předpokladu $\alpha = 0,05$, $n_1 = 60$, $n_2 = 60$ odpovídá tabelizovaná hodnota 1,9799.

Kritická oblast je tedy podmnožina hodnot testovacího kritéria, pro kterou platí: $W = \{T: |T| > 1,9799\}$.

Tabulka č. 6 - Rozhodnutí o zamítnutí hypotézy H_0

Test rovnoběžnosti - Rozhodnutí o zamítnutí hypotézy	Králicko	Jablonsko	Žamberecko	Letohradsko	Lanškrounsko	Českořebovsko	Ústeckoorlicko	Choceňsko	Vysokomýtsko	okres Ústí nad O.
okres Ústí nad Orlicí	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	X
Vysokomýtsko	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	X	
Choceňsko	Z	Z	Z	Z	N	N	N	X		
Ústeckoorlicko	Z	Z	N	N	N	N	X			
Českořebovsko	Z	Z	N	Z	N	X				
Lanškrounsko	Z	Z	N	N	X					
Letohradsko	Z	Z	N	X						
Žamberecko	Z	Z	X							
Jablonsko	Z	X								
Králicko	X									

N....hypotézu H_0 nezamítáme

Z.....hypotézu H_0 zamítáme

Testem rovnoběžnosti přímek bylo zjištěno, že v letech 2002 - 2004 je ze všech 45 možných dvojic regresních přímek 21 dvojic, u kterých jsme hypotézu o rovnoběžnosti nezamítli, neboť hodnota testovacího kritéria padla do oblasti

přípustných hodnot, předpokládáme tedy platnost nulové hypotézy: $H_0: \beta_1 = \beta_2$. U ostatních 24 dvojic přímek, jsme hypotézu $H_0: \beta_1 = \beta_2$ zamítli, jelikož hodnota testovacího kritéria padla do oblasti kritických hodnot, a proto přijímáme hypotézu alternativní $H_1: \beta_1 \neq \beta_2$. U těchto dvojic nepředpokládáme rovnoběžnost přímek.

Provedeným testem rovnoběžnosti přímek v letech 2004 – 2008 jsme získali ze 45 možných dvojic pouze 12 dvojic přímek, u kterých nulovou hypotézu $H_0: \beta_1 = \beta_2$ nezamítáme a 33 dvojic přímek se zamítavým rozhodnutím a přijetím alternativní hypotézy $H_1: \beta_1 \neq \beta_2$.

Z výsledných hodnot testovacího kritéria je zřejmé, že v letech 2002-2004 není velký rozdíl mezi sklonem regresních přímek, neboť výsledné hodnoty se všechny přibližovaly ke kritické hodnotě, i když jsme u 24 dvojic určili zamítnutí hypotézy. Oproti tomu hodnoty testovacího kritéria v letech 2004-2008 jsou mnohem více rozptýlené od kritické hodnoty, z čehož lze vyvodit, že směrnice regresních přímek jsou více rozdílné.

Pokud bych měla hodnotit testování rovnoběžnosti dvojic okresu Ústí nad Orlicí a jednotlivých mikroregionů, tak pouze v jednom případě jsem došla k závěru, že jsem hypotézu $H_0: \beta_1 = \beta_2$ nezamítla. Nezamítavý výsledek vyšel u dvojice přímek okresu Ústí nad Orlicí a mikroregionu Králícka v letech 2002 – 2004. Tehdy vyšla hodnota testovacího kritéria (- 0,46). Hodnota testovacího kritéria padla do oblasti přípustných hodnot, a proto byla hypotéza $H_0: \beta_1 = \beta_2$ přijata. V tomto případě se předpokládá rovnoběžnost přímek. U všech ostatních dvojic okresu Ústí nad Orlicí a jednotlivých mikroregionů se došlo k zamítavému závěru hypotézy $H_0: \beta_1 = \beta_2$, a proto byla přijata hypotéza alternativní $H_1: \beta_1 \neq \beta_2$. U přímek se nepředpokládala rovnoběžnost.

Všechny provedené testy rovnoběžnosti přímek v této práci byly provedeny za předpokladu $\alpha = 0,05$, což je hodnota, která udává citlivost testu. Já jsem pro testování zvolila střední hodnotu (z hlediska velikosti). Pokud by však byla hodnota α byla zvolena citlivější (např. $\alpha = 0,5$) či naopak méně citlivá (např. $\alpha = 0,005$), došlo

by tím ke zvětšení (případně snížení) kritické hodnoty. Oblasti přípustných hodnot by se proto zmenšily (případně zvýšily) a parametr α by tak ovlivnil odlišný výsledek testu rovnoběžnosti přímek.

ZÁVĚR

V bakalářské práci jsem se pokusila analyzovat nezaměstnanost regionu Orlicko-ústecko, což představuje území odpovídající správnímu území okresu Ústí nad Orlicí. Stav nezaměstnanosti hodnotím ke konci roku 2008, přičemž k analýze využívám data z období let 2002 až 2008.

Pokud bych měla zhodnotit nezaměstnanost okresu Ústí nad Orlicí jako celku, byl by můj závěr pouze pozitivní. Vždyť míra nezaměstnanosti okresu Ústí nad Orlicí v letech 2002 až 2008 se pohybuje průměrně o 1,3 % níže než nezaměstnanost celé České republiky. Pokud se však na tuto veličinu podíváme detailněji, vidíme již určité nedostatky.

Zvýšení nezaměstnanosti regionu v letech 2002 - 2004 zapříčinil z největší části útlum textilní výroby a snižující se výroba strojírenských a elektrotechnických podniků. Textilní výroba v minulých letech představovala pro region jednu z nejdůležitějších odvětví, která však bylo z důvodu konkurence z asijských trhů značně omezeno. Rostla zde tzv. strukturální nezaměstnanost, neboť propuštění zaměstnanci textilních podniků neměli na trhu práce uplatnění. Nezaměstnaní museli být většinou rekvalifikováni na jinou pracovní pozici, nejčastěji ve strojírenském či elektrotechnickém oboru. Tyto obory se hlavní měrou zasloužili o snížení nezaměstnanosti po roce 2004. Největší zaměstnavatelé regionu reagovali na zvyšující se poptávku po výrobcích rozšiřováním výroby. Vzniklo mnoho nových pracovních míst, které zapříčinily snížení nezaměstnanosti.

Z hlediska věku uchazečů představuje největší problém nezaměstnanost osob starších 50-ti let, jež tvoří více než třetinu všech uchazečů. Problematika zaměstnanosti osob nad 50 let se však netýká pouze daného regionu, ale jedná se o problematiku celostátní.

Krátkodobá a dlouhodobá nezaměstnanost se podílí na daném trhu práce téměř totožným dílem. Tento stav lze označit za nežádoucí, neboť dlouhodobá

nezaměstnanost utváří pro nezaměstnané „začarovaný kruh“, z kterého se jen těžko dostávají ven. Krátkodobá nezaměstnanost charakterizuje dobře fungující trh práce. Žádoucí by proto bylo snížení dlouhodobé nezaměstnanosti na minimum. Navrhnout však řešení, které by pomohlo snížit dlouhodobou nezaměstnanost a také zaměstnanost osob starších 50-ti let není jednoduchý úkol. Zaměstnavatele nelze žádným opatřením přinutit k tomu, aby upřednostňovali osoby starší 50-ti let, případně osoby, které jsou dlouhodobě nezaměstnané. Jakékoli přinucení by totiž znevýhodnilo rovné postavení uchazečů na trhu práce.

Když jsem nezaměstnanost porovnála z hlediska jednotlivých mikroregionů okresu, tak zde existovaly znatelné rozdíly. Největší problém zcela určitě představuje mikroregion Králicka, který se svou nezaměstnaností zcela odlišuje od ostatních regionů. Přesto si ovšem myslím, že je zde velký potenciál v oblasti cestovního ruchu, který není plně využitelný. Mikroregiony Jablonsko a Letohradsko představují mikroregiony s nejnižší nezaměstnaností.

Data nezaměstnanosti jednotlivých mikroregionů jsem pomocí metody lineární regrese proložila regresní přímkou $\hat{y} = \alpha + \beta x$. Pomocí parametrů regresních přímek α a β jsem se pokusila o zhodnocení vývoje nezaměstnanosti jednotlivých mikroregionů. Mimo jiné jsem dospěla k závěru, že nejrychleji stoupala míra nezaměstnanosti v mikroregionu Králicko, naopak nejpomaleji rostla nezaměstnanost Jablonsko a Českotřebovsko.

Dále jsem provedla test rovnoběžnosti regresních přímek. Tímto testem jsem testovala hypotézu $H_0: \beta_1 = \beta_2$ proti alternativní hypotéze $H_1: \beta_1 \neq \beta_2$. Testovala jsem všechny možné dvojice přímek v daném období pro rostoucí i pro klesající nezaměstnanost. Pro období 2002 – 2004 bylo tímto testem zjištěno, že není velký rozdíl mezi sklonem regresních přímek jednotlivých mikroregionů, neboť výsledné hodnoty se všechny přibližovaly ke kritické hodnotě. Neboli nezaměstnanost se vyvíjela ve všech mikroregionech vcelku stejným tempem. Oproti tomu v letech 2004 – 2008 se hodnoty testovacího kritéria již více rozptýlily od kritické hodnoty, z čehož

lze vyvodit, že směrnice regresních přímek jsou více rozdílné. Neboli docházelo k razantnějším rozdílům ve vývoji nezaměstnanosti.

LITERATURA

- [1] RUSMICOVÁ, Lada a kol., Makroekonomie základní kurs, 5. vydání, Melandrium, 2002, ISBN 80-86175-24-3
- [2] SCHILLER, Bradley, R., Makroekonomie dnes, 1. vydání, Computer Press, Brno, 2004, ISBN 80-245-03506
- [3] NĚMEC, Otakar, Lidské zdroje na trhu práce, 1. vydání, Oeconomica Praha, 2002, ISBN 80-245-0350-6
- [4] BUCHTOVÁ, Božena, Nezaměstnanost: psychologický, ekonomický a sociální problém, 1. vydání, Grada Praha, 2002, ISBN 80-247-9006-8
- [5] MAREŠ, Petr, Nezaměstnanost jako sociální problém, 3. vydání, Sociologické nakladatelství Praha, 2002, ISBN 80-86429-08-3
- [6] Kubanová, Jana, Statistické metody pro ekonomickou a technickou praxi, 2. vydání, STATIS, Bratislava, 2004, ISBN 80-85659-37-9
- [7] Kubanová, Jana, LINDA, Bohdan, Kritické hodnoty a kvantily vybraných rozdělení pravděpodobností, 1. vydání, Univerzita Pardubice, 2006, ISBN 80-7194-852-7
- [8] RUSMICOVÁ, Lada, SOUKUP, Jindřich, a kolektiv, Makroekonomie Základní kurs, 5. vydání, Slaný: Melandrium, 2002, ISBN 80-86175-24-3
- [9] Okres Ústí nad Orlicí [online]. [cit. 02.07.2009]. Dostupný z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Okres_Ústí_nad_Orlicí >
- [10] Nezaměstnanost v roce 2007 v regionu klesla [online]. [cit. 10.07.2009]. Dostupný z WWW: < <http://www.oik.cz/view.php?navezvclanku=nezamestnanost-v-roce-2007-v-regionu-klesla&cislocclanku=2008010048>>
- [11] Registr ekonomických subjektů [offline]. Praha, Český statistický úřad, 2008

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 - Lineární regrese nezaměst. v mikroregionech v letech 2002-2004	31
Tabulka č. 2 - Lineární regrese nezaměst. v mikroregionech v letech 2004 - 2008	31
Tabulka č. 3 - Hodnoty testovacího kritéria 2002-2004.....	39
Tabulka č. 4 - Rozhodnutí o zamítnutí hypotézy H_0	39
Tabulka č. 5 - Hodnoty testovacího kritéria 2004-2008.....	40
Tabulka č. 6 - Rozhodnutí o zamítnutí hypotézy H_0	40

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1 - Dobrovolná nezaměstnanost	14
Obrázek č. 2 - Nedobrovolná nezaměstnanost.....	15
Obrázek č. 3 - Česká republika – okres Ústí nad Orlicí	17
Obrázek č. 4 - Mikroregiony okresu Ústí nad Orlicí.....	18
Obrázek č. 5 - Porovnání míry nezaměstnanosti v letech 2002 - 2008.....	20
Obrázek č. 6 - Rozdělení uchazečů okr. Ústí n. O. dle věku v roce 2008	22
Obrázek č. 7 - Rozdělení uchazečů okr. Ústí n. O. dle délky nezaměst. v roce 2008 .	23
Obrázek č. 8 - Míra nezaměstnanosti dle mikroregionů v letech 2002 – 2008	25
Obrázek č. 9 - Okres Ústí nad Orlicí.....	33
Obrázek č. 10 – Vysokomýtsko	33
Obrázek č. 11 – Choceňsko.....	34
Obrázek č. 12 - Ústeckoorlicko.....	34
Obrázek č. 13 – Českotřebovsko	35
Obrázek č. 14 – Lanškrounsko	35
Obrázek č. 15 – Letohradsko	36
Obrázek č. 16 – Žamberecko	36
Obrázek č. 17 – Jablonsko.....	37
Obrázek č. 18 – Králicko	37

SEZNAM PŘÍLOH

A: Vývoj nezaměstnanosti v mikroregionech okresu Ústí nad Orlicí v letech 2002 – 2008

Mikroregion	Rok 2002												Průměr/ rok
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
Vysokomýtsko	9,6	9,3	8,9	8,4	8,1	8,2	8,9	9,1	8,9	8,4	8,5	9,1	8,8
Choceňsko	6,9	6,8	6,8	6,5	6,2	6,6	7,0	7,1	6,9	6,6	6,5	7,0	6,7
Ústeckoorlicko	7,5	7,4	7,2	6,7	6,4	6,7	7,3	7,1	6,9	6,9	7,0	7,1	7,0
Českotřebovsko	9,5	9,3	9,0	8,8	8,9	9,3	10,0	9,9	9,4	9,1	8,9	9,1	9,3
Lanškrounsko	7,3	7,1	6,6	6,1	6,0	6,0	6,2	6,4	6,6	6,2	6,3	7,0	6,5
Letohradsko	6,9	6,4	6,1	5,9	5,7	5,9	6,1	6,1	6,2	5,8	5,7	5,9	6,1
Žamberecko	7,4	7,1	6,8	6,4	6,3	6,6	7,2	7,3	7,3	7,4	7,1	7,6	7,0
Jablonsko	5,6	5,6	5,1	5,1	5,2	5,4	5,8	5,7	5,4	5,5	4,7	5,4	5,4
Králicko	10,6	10,7	10,3	9,7	9,8	9,6	10,5	10,5	11,2	10,9	11,0	12,0	10,6
okres Ústí n. Orlicí	8,1	7,9	7,6	7,2	7,0	7,2	7,8	7,8	7,7	7,4	7,4	7,9	7,6

Mikroregion	Rok 2003												Průměr/ rok
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
Vysokomýtsko	9,7	9,0	8,5	8,0	8,1	8,4	9,3	9,3	9,3	9,3	9,4	9,9	9,0
Choceňsko	7,3	6,6	6,3	6,0	6,0	5,9	6,2	6,4	6,6	6,8	6,8	7,0	6,5
Ústeckoorlicko	7,5	7,5	7,3	6,8	6,9	7,2	7,7	8,1	8,2	7,7	7,6	8,0	7,5
Českotřebovsko	9,7	9,4	9,2	8,8	8,8	8,9	9,7	9,9	9,9	9,6	9,3	9,5	9,4
Lanškrounsko	7,6	7,2	7,0	6,7	6,7	6,9	7,4	7,6	7,6	7,2	7,3	7,9	7,3
Letohradsko	6,9	6,8	6,7	6,4	5,9	5,7	6,4	6,4	6,8	6,7	6,7	6,6	6,5
Žamberecko	8,5	8,2	8,0	7,7	7,1	6,7	7,3	7,5	7,7	7,7	7,6	7,5	7,6
Jablonsko	6,0	6,1	6,4	5,9	5,5	5,4	5,7	5,9	5,4	5,6	5,2	5,5	5,7
Králicko	12,5	13,4	13,9	12,5	12,1	11,7	12,4	15,7	13,9	13,9	14,0	14,1	13,3
okres Ústí n. Orlicí	8,4	8,2	8,0	7,6	7,4	7,5	8,1	8,5	8,4	8,3	8,2	8,5	8,1

Mikroregion	Rok 2004												Průměr/ rok
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
Vysokomýtsko	10,3	10,2	9,8	9,3	9,0	8,8	9,3	9,3	9,1	8,7	8,5	9,6	9,3
Choceňsko	7,5	7,4	7,3	6,9	6,7	6,6	7,1	7,2	7,0	6,8	6,6	7,4	7,0
Ústeckoorlicko	8,5	8,4	8,3	8,0	7,7	7,6	8,0	7,9	7,9	7,7	7,9	8,4	8,0
Českotřebovsko	10,0	10,2	10,0	9,6	9,1	9,1	9,5	9,3	9,3	9,4	9,4	9,9	9,6
Lanškrounsko	8,1	8,1	7,7	6,8	6,3	6,1	6,4	6,4	6,4	6,5	6,5	7,5	6,9
Letohradsko	6,9	7,0	7,1	6,8	6,6	6,6	6,8	7,2	7,2	7,0	7,2	7,8	7,0
Žamberecko	8,6	8,7	8,2	7,7	7,4	7,1	7,5	7,2	7,3	7,2	7,2	8,2	7,7
Jablonsko	5,7	5,8	5,3	5,1	4,7	4,8	5,4	5,7	6,3	6,0	6,0	6,7	5,6
Králicko	14,3	14,1	13,7	12,2	11,6	11,3	11,6	11,5	11,9	11,7	12,0	13,1	12,4
okres Ústí n. Orlicí	10,3	10,2	9,8	9,3	9,0	8,8	9,3	9,3	9,1	8,7	8,5	9,6	9,3

Mikroregion	Rok 2005												Průměr/ rok
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
Vysokomýtsko	10,0	9,8	9,4	9,1	8,7	8,7	9,3	9,2	8,9	8,4	8,2	8,8	9,0
Choceňsko	7,8	7,4	7,1	6,9	6,7	6,6	7,0	7,0	6,9	6,9	6,8	7,1	7,0
Ústeckoorlicko	8,9	8,7	8,4	8,0	7,6	7,4	7,8	8,0	8,2	7,7	7,7	8,3	8,1
Českotřebovsko	10,3	10,1	10,1	9,8	9,6	9,4	10,0	10,0	10,0	9,5	9,4	9,8	9,8
Lanškrounsko	8,0	8,1	7,9	7,5	6,9	7,0	7,2	7,4	7,1	6,9	7,1	7,6	7,4
Letohradsko	8,2	8,1	7,7	6,7	6,4	6,3	6,4	6,2	6,6	6,3	6,1	6,6	6,8
Žamberecko	9,0	8,9	8,6	7,9	7,7	7,8	8,0	8,2	8,4	7,7	7,5	7,8	8,1
Jablonsko	6,6	6,5	6,4	5,9	5,7	5,8	5,9	6,2	6,7	6,4	6,3	6,5	6,2
Králicko	14,3	14,5	14,3	13,5	13,8	13,2	13,1	13,4	12,8	12,2	12,1	13,4	13,4
okres Ústí n. O.	9,2	9,1	8,9	8,4	8,1	8,0	8,3	8,4	8,4	8,0	7,9	8,4	8,4

Mikroregion	Rok 2006												Průměr/ rok
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
Vysokomýtsko	8,9	8,6	8,2	7,8	6,9	6,5	7,0	6,9	7,0	6,2	5,9	6,5	7,2
Choceňsko	6,8	6,6	6,3	6,0	5,5	5,6	6,1	6,1	6,1	5,7	5,3	5,7	6,0
Ústeckoorlicko	8,1	8,0	7,8	7,2	6,7	6,6	6,9	7,0	6,6	6,2	5,9	6,2	6,9
Českotřebovsko	9,4	9,5	9,2	8,5	8,1	8,3	8,6	8,5	8,4	7,8	7,6	8,0	8,5
Lanškrounsko	7,7	7,5	7,0	6,3	5,6	5,3	5,6	5,7	5,7	5,4	5,4	5,5	6,1
Letohradsko	6,8	7,0	6,7	6,0	5,4	5,3	5,5	5,3	5,4	5,1	4,8	4,9	5,7
Žamberecko	8,4	8,1	7,6	6,9	6,5	6,6	6,6	7,0	6,6	5,7	5,4	5,6	6,8
Jablonsko	6,1	6,2	5,5	5,5	5,1	4,8	5,3	5,3	5,3	4,7	4,6	4,7	5,3
Králicko	13,2	13,3	13,3	13,0	11,2	10,3	10,4	10,6	9,7	9,4	9,5	10,4	11,2
okres Ústí n. O.	8,4	8,3	7,9	7,4	6,8	6,6	6,9	7,0	6,8	6,3	6,1	6,4	7,1

Mikroregion	Rok 2007												Průměr/ rok
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
Vysokomýtsko	7,0	6,7	6,2	5,5	5,1	5,1	5,4	5,4	5,0	4,3	4,2	4,7	5,4
Choceňsko	5,8	5,7	5,3	4,6	4,5	4,4	4,7	4,5	4,6	4,4	4,1	4,4	4,8
Ústeckoorlicko	6,3	6,4	5,9	5,5	5,0	4,6	5,1	5,2	5,0	4,7	4,6	4,8	5,3
Českořebovsko	8,3	8,4	8,0	7,6	7,2	7,1	7,7	7,5	7,4	6,6	6,5	6,7	7,4
Lanškrounsko	6,1	6,1	5,5	5,3	4,7	4,7	4,9	4,8	4,5	4,1	4,2	4,6	5,0
Letohradsko	5,3	5,0	4,5	4,3	4,0	4,0	4,3	4,4	4,4	4,0	3,7	3,9	4,3
Žamberecko	6,3	5,9	5,5	5,0	4,7	4,5	4,6	4,9	4,6	4,3	4,7	4,9	5,0
Jablonsko	5,0	4,7	4,2	3,7	3,6	3,4	3,9	4,4	4,2	4,3	4,3	4,7	4,2
Králicko	11,0	10,5	9,4	8,8	7,9	7,5	7,7	7,4	7,6	7,1	7,0	7,2	8,3
okres Ústí n. O.	6,8	6,7	6,2	5,7	5,3	5,1	5,5	5,5	5,3	4,9	4,8	5,1	5,6

Mikroregion	Rok 2008												Průměr/ rok
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
Vysokomýtsko	4,9	4,9	4,4	4,0	4,0	4,1	4,4	4,5	4,4	4,2	4,3	4,9	4,4
Choceňsko	4,4	4,1	3,8	3,6	3,8	3,9	4,4	4,6	4,5	4,2	4,4	5,2	4,2
Ústeckoorlicko	5,2	5,1	4,8	4,7	4,7	4,8	5,2	5,8	5,7	5,6	5,8	6,5	5,3
Českořebovsko	6,6	6,6	6,4	6,3	6,2	6,2	6,6	6,9	7,1	7,2	7,3	8,2	6,8
Lanškrounsko	4,6	4,2	3,8	3,6	3,4	3,3	3,7	4,1	4,4	4,5	5,3	7,2	4,3
Letohradsko	4,1	4,1	3,8	3,6	3,2	3,2	3,4	3,6	3,6	3,2	3,6	4,2	3,6
Žamberecko	5,3	5,0	4,3	4,0	4,1	3,9	4,3	4,3	4,5	4,4	4,8	6,1	4,6
Jablonsko	4,9	4,7	4,2	3,3	3,2	3,5	4,0	4,0	4,0	4,1	4,5	5,1	4,1
Králicko	7,1	7,3	6,8	6,2	5,8	6,1	6,3	6,3	6,3	6,1	6,3	7,5	6,5
okres Ústí n. O.	5,1	5,0	4,6	4,4	4,3	4,4	4,7	4,9	4,9	4,9	5,1	6,1	4,9

B: Počet uchazečů v okrese Ústí nad Orlicí dle délky nezaměstnanosti

délka nezaměstnanosti	Rok 2003												Poměr %
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
do 3 měsíců	1879	1942	1737	1445	1328	1369	1791	1957	1930	1783	1595	1600	29,9
3 – 6 měsíců	1179	1038	960	977	1004	951	935	989	1067	1111	1230	1300	18,7
6 – 9 měsíců	610	629	704	692	614	595	601	631	537	510	550	642	10,8
9 – 12 měsíců	348	386	474	430	474	503	472	468	433	398	404	410	7,6
12 – 24 měsíců	701	706	718	721	755	757	797	843	832	844	816	826	13,7
nad 24 měsíců	1041	1046	1045	1045	1047	1063	1083	1086	1124	1150	1176	1184	19,2
Celkem uchazečů	5758	5747	5638	5310	5222	5238	5679	5974	5923	5796	5771	5962	100,0

délka nezaměstnanosti	Rok 2004												Poměr %
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
do 3 měsíců	2004	1869	1557	1464	1348	1353	1673	1663	1808	1717	1735	1939	29,0
3 – 6 měsíců	1199	1211	1317	1058	998	968	805	795	764	839	854	1127	17,2
6 – 9 měsíců	674	747	740	666	632	528	613	614	567	471	446	490	10,4
9 – 12 měsíců	363	357	402	442	396	454	444	403	342	386	390	404	6,9
12 – 24 měsíců	830	857	840	823	798	794	815	834	816	799	809	832	14,2
nad 24 měsíců	1202	1224	1246	1259	1269	1272	1294	1322	1334	1345	1343	1348	22,3
Celkem uchazečů	6272	6265	6102	5712	5441	5369	5644	5631	5631	5557	5577	6140	100,0

délka nezaměstnanosti	Rok 2005												Poměr %
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
do 3 měsíců	2314	2142	1751	1470	1495	1590	1721	1735	1894	1695	1636	1787	29,7
3 – 6 měsíců	1098	1181	1245	1213	1034	941	920	989	935	871	888	1064	17,3
6 – 9 měsíců	537	541	690	658	650	572	657	642	597	541	548	585	10,1
9 – 12 měsíců	346	334	337	364	359	427	430	445	385	440	437	438	6,6
12 – 24 měsíců	848	877	873	864	817	789	809	785	783	778	789	801	13,7
nad 24 měsíců	1363	1362	1360	1354	1353	1348	1350	1362	1351	1324	1298	1295	22,5
Celkem uchazečů	6506	6437	6256	5923	5708	5667	5887	5958	5945	5649	5596	5970	100,0

délka nezaměstnanosti	Rok 2006												Poměr %
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
do 3 měsíců	2257	2184	1800	1413	1311	1305	1484	1559	1666	1477	1420	1488	29,7
3 – 6 měsíců	1054	1072	1176	1203	966	898	819	809	789	739	754	877	17,1
6 – 9 měsíců	543	576	656	630	573	476	576	583	545	461	439	467	10,0
9 – 12 měsíců	368	391	398	375	376	399	398	366	317	366	349	348	6,8
12 – 24 měsíců	848	806	779	772	765	763	735	745	720	684	651	642	13,7
nad 24 měsíců	1313	1323	1312	1299	1261	1231	1221	1207	1172	1150	1126	1125	22,6
Celkem uchazečů	6383	6352	6121	5692	5252	5072	5233	5269	5209	4877	4739	4947	100,0

délka nezaměstnanosti	Rok 2007												Poměr %
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
do 3 měsíců	1928	1799	1493	1147	1121	1077	1334	1408	1411	1254	1257	1278	32,4
3 – 6 měsíců	795	800	810	906	748	739	594	622	590	615	614	698	16,7
6 – 9 měsíců	442	464	482	451	417	360	459	434	422	324	330	363	9,7
9 – 12 měsíců	301	296	291	279	284	283	268	260	229	298	280	273	6,6
12 – 24 měsíců	627	637	621	617	563	542	534	516	486	470	470	475	12,9
nad 24 měsíců	1090	1060	1031	981	955	921	913	890	859	802	784	773	21,7
Celkem uchazečů	5183	5056	4728	4381	4088	3922	4102	4130	3997	3763	3735	3860	100,0

délka nezaměstnanosti	Rok 2008												Poměr %
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
do 3 měsíců	1502	1356	1195	1040	1025	1115	1359	1453	1570	1515	1641	2056	37,4
3 – 6 měsíců	666	704	623	649	607	601	549	613	629	683	767	932	17,8
6 – 9 měsíců	383	380	385	357	358	294	376	372	342	313	338	400	9,5
9 – 12 měsíců	214	231	238	234	226	229	230	237	206	242	237	252	6,2
12 – 24 měsíců	485	462	442	438	429	405	398	400	396	391	400	412	11,2
nad 24 měsíců	754	752	726	709	686	664	650	649	638	614	606	608	17,9
Celkem uchazečů	4004	3885	3609	3427	3331	3308	3562	3724	3781	3758	3989	4660	100,0

C: Rozdělení uchazečů o práci okresu Ústí nad Orlicí dle věku:

Věk uchazečů	Rok 2003												Poměr %
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
do 19	372	331	299	270	264	300	345	376	532	465	422	378	6,4
20 – 24 let	1032	1010	1003	944	876	872	986	1013	1028	1025	939	971	17,2
25 – 29 let	880	869	842	784	763	763	824	838	805	806	818	892	14,5
30 – 34 let	728	720	716	653	654	659	682	714	666	638	675	714	12,1
35 – 39 let	593	602	579	536	541	515	561	583	566	558	578	615	10,0
40 – 44 let	486	503	487	465	469	460	497	532	497	496	509	526	8,7
45 – 49 let	595	605	601	572	560	552	591	641	602	587	579	604	10,4
50 – 54 let	709	715	701	681	676	670	686	735	693	693	719	750	12,4
55 – 59 let	343	368	387	385	396	425	484	516	505	494	495	479	7,8
nad 60 let	20	24	23	20	23	22	23	26	29	34	37	33	0,5
Celkem	5758	5747	5638	5310	5222	5238	5679	5974	5923	5796	5771	5962	100,0

Věk uchazečů	Rok 2004												Poměr %
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
do 19	352	339	316	300	284	294	318	367	472	421	389	379	6,1
20 – 24 let	1005	986	970	923	831	836	926	951	940	900	879	895	15,9
25 – 29 let	933	905	892	814	780	756	804	805	763	735	738	849	14,1
30 – 34 let	768	778	754	693	668	657	685	668	657	661	696	783	12,2
35 – 39 let	677	707	664	613	579	571	594	565	555	578	605	669	10,7
40 – 44 let	562	587	583	555	530	502	527	514	512	504	498	531	9,3
45 – 49 let	661	665	675	607	597	582	591	572	560	564	575	626	10,5
50 – 54 let	783	778	749	723	704	691	696	699	689	687	674	749	12,5
55 – 59 let	496	482	461	444	431	439	450	442	433	455	472	503	8,0
nad 60 let	35	38	38	40	37	41	47	48	50	52	51	56	0,8
Celkem	6272	6265	6102	5712	5441	5369	5638	5631	5631	5557	5577	6040	100,0

Věk uchazečů	Rok 2005												Poměr %
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
do 19	344	344	280	240	219	248	269	320	477	392	349	331	5,3
20 – 24 let	1007	1007	894	838	767	762	823	845	869	804	757	797	14,2
25 – 29 let	877	877	806	763	718	716	761	752	704	662	653	712	12,6
30 – 34 let	838	838	817	754	729	728	747	755	726	697	724	798	12,8
35 – 39 let	729	729	724	669	639	613	616	625	596	578	588	637	10,8
40 – 44 let	595	595	588	543	551	549	566	563	538	527	536	583	9,4
45 – 49 let	655	655	638	609	597	596	614	603	564	552	556	602	10,1
50 – 54 let	814	814	815	789	777	758	770	770	748	730	727	763	13,0
55 – 59 let	580	580	626	652	638	622	648	646	646	634	633	672	10,6
nad 60 let	67	67	68	66	73	75	73	79	77	73	73	75	1,2
Celkem	6506	6506	6256	5923	5708	5667	5887	5958	5945	5649	5596	5970	100,0

Věk uchazečů	Rok 2006												Poměr %
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
do 19	333	299	283	250	235	208	214	232	382	319	264	255	5,0
20 – 24 let	837	847	805	736	669	615	648	706	728	621	544	556	12,8
25 – 29 let	758	740	686	647	579	569	622	598	555	521	514	560	11,3
30 – 34 let	875	878	846	771	687	680	699	685	639	600	603	620	13,2
35 – 39 let	673	671	649	607	565	546	572	584	530	479	488	515	10,6
40 – 44 let	652	666	640	593	547	534	545	517	498	473	450	480	10,1
45 – 49 let	630	621	610	572	526	502	509	526	495	465	462	493	9,8
50 – 54 let	807	817	800	767	734	727	723	722	697	701	690	701	13,6
55 – 59 let	738	741	726	677	638	620	622	620	602	609	631	670	12,1
nad 60 let	80	72	76	72	72	71	79	79	83	89	93	97	1,5
Celkem	6383	6352	6121	5692	5252	5072	5233	5269	5209	4877	4739	4947	100,0

Věk uchazečů	Rok 2007												Poměr %
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
do 19	243	227	185	182	186	172	164	195	302	234	210	201	4,9
20 – 24 let	553	526	494	446	396	387	428	475	464	405	388	398	10,5
25 – 29 let	580	565	507	450	409	362	426	428	371	356	358	351	10,1
30 – 34 let	663	629	584	538	475	464	490	475	430	405	414	449	11,8
35 – 39 let	559	542	509	465	436	403	410	405	373	367	372	406	10,3
40 – 44 let	517	507	473	433	424	411	423	402	355	348	352	376	9,9
45 – 49 let	529	519	483	451	407	398	413	416	400	374	366	377	10,1
50 – 54 let	727	715	688	658	632	615	633	617	592	569	575	592	14,9
55 – 59 let	709	711	691	653	614	611	614	607	597	597	596	603	14,9
nad 60 let	103	115	114	105	109	99	101	110	113	108	104	107	2,5
Celkem	5183	5056	4728	4381	4088	3922	4102	4130	3997	3763	3735	3860	100,0

Věk uchazečů	Rok 2008												Poměr %
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
do 19	198	187	157	145	135	134	152	194	309	270	227	227	5,2
20 - 24 let	421	392	347	327	306	301	328	379	446	435	450	559	10,4
25 - 29 let	368	337	308	286	264	276	359	381	357	360	419	490	9,3
30 - 34 let	466	449	396	371	373	365	414	415	390	392	442	547	11,1
35 - 39 let	419	404	375	331	338	340	356	371	354	364	404	483	10,1
40 - 44 let	399	399	358	360	353	346	363	361	340	356	373	439	9,9
45 - 49 let	392	377	342	339	338	352	374	373	368	361	405	466	10,0
50 - 54 let	602	606	589	564	542	511	525	551	539	528	546	627	14,9
55 - 59 let	629	628	623	602	585	587	595	597	575	589	612	689	16,2
nad 60 let	110	106	114	102	97	96	96	102	103	103	111	133	2,8
Celkem	4004	3885	3609	3427	3331	3308	3562	3724	3781	3758	3989	4660	100,0